PEOPLE'S VOICE
The Lithuanian Twice-weekly Newspaper in Canada. Published by the Lith. Press Association, P. O. Station C., Box 1013, Toronto 3, Ont., Canada.

LIAUDIES BALSAS

Kanados Lietuvių Darbo Žmonių Laikraštis

Visų Šalių Darbininkai, Vienykitės! Jūs Nieko Nepralaimėsit, Tik Retežius, O Išlaimėsit Visą Pasaulį!

Nr. 268 ANTRADIENIS, SPALIO (OCTOBER) 11, 1938, TORONTO, ONTARIO METAI VII

Jeigu Italus ir Vokiečius Ištrauktų, Tai Su Fašistais Lojalistai Tuoj Apsidirbtų

ISPANIJOS LIAUDIES ARMIJA TURI 1,000,000 VYRŲ

Respublikoniškai Ispanijai Reikia Ne žmonių, o Ginklų

Kada Negrinas, Ispanijos ministeris pirmininkas, lankėsi Genevoj, Apvienytos Pietinės Amerikos spaudos vice-prezidentas J. I. Miller turėjo su juo interviu.

Užklaustas, kas atsitiktų, jei Frankas pasektų liaudies valdžią ir išsiųstų italus ir vokiečius, Negrinas atsakė:

"Mes esame tikri, kad po dviejų ar trijų sąvaičių po ištraukimo užsieniečių iš Franko pusės sukilimas būtų baigtas. Jeigu vokiečiai ir italai būtų ištraukti. rasi būtų reikalinga pasiųsti į Burgos ir Salamanką pagelbą, kad atsteigti tvarką ir išgelbėti nekuriuos žmones, kurie atsakomingi už sukilimą."

Užklaustas, ar Frankas paseks liaudies valdžią ir išsiųs užsieniečius, Negrinas atsakė:

"Frankas negalėtų išsiųsti nei italų, nei vokiečių, nors jis ir norėtų. Jie jam neleistų."

Į klausimą, kiek Ispanijoj yra užsieniečių, jis atsakė:

"Valdžios pusėj tik keli tūkstančiai, kurie visi tikri savanoriai. Mums bus labai gaila netekti šių narsių ir širdingų vyrų, kurie atvyko mums pagelbon kritiškoj valandoj. Kiek užsieniečių sukilėlių pusėj, sunku pasakyti. Aš sakyčiau 200,000, įskaitant maurus, technikus ir vokiškus biznierius, kurie užėmė mainas ir svarbiausias industrijas."

Jo manymu, vokiečių sukilėlių pusėj mažiau, bet jie Frankui svarbesni, nes vokiečiai dominuoja sukilėlių armiją ir civilę administraciją, taipgi ir biznį.

Jeigu liaudies valdžia mano, kad Frankas užsieniečių neišsiųs, paklausė korespondentas, tai kam liaudies valdžia išsiunčia?

"Tas padarys gerą efektą Ispanijoj, nes mūsų žmonės jausis kovoją savo kovas. Taipgi padarys gerą efektą užsieny, nes parodys klaidingumą propagandos, kuri mėgina prirodyti, kad Ispanijos konfliktas yra karas tarp fašizmo ir komunizmo, o ne tarp ispanų ir užsieniečių užpuolikų."

Tolimesniame pasikalbėjime Negrinas prisipažino, kad Ispanijoj stoka maisto. "Bet mes to niekad nuo savo žmonių neslepėm," pareiškė jis. "Jie pasirengę pabadauti.

"Met išleidžiame daug pinigų, bet mūsų moterims ir vaikučiams maistą gabeną laivai būna paskandinti vienas po kito."

Užklaustas, ar lojalistai gauna priešorlaivinių kanuolių apsaugojimui miestų ir jų gyventojų, jis atsakė:

"Ne. Veik visos nefašistinės tautos smerkia bombardavimus civilių žmonių, bet nei viena neparduoda mums priešorlaivinių kanuolių. Komisijos atvyksta ir išvyksta, bet nieko nedaro."

HEPBURNAS KEIČIA SAVO NUSISTATYMĄ

TORONTO, Ont. — Bedarbių delegacijai Ontarijos premjeras Hepburnas pareiškė, kad jis pakeičia savo nusistatymą.

"Aš sutinku," pareiškė jis, "kad darbai mažėja ir nėra numatoma, kad jie daugėtų; ir jeigu pavieniai bedarbiai kenčia skurdą,—aš tikiu, kad jie kenčia,—aš pasirengęs savo nusistatymą šiuo klausimu pakeisti. Šiame klausime jūs laimėjote."

Jis remsiąs prašalinimą iš konstitucijos tų vietų, kurios trukdo įvesti socialę ir nedarbo apdraudą.

Matomai jį paveikė visuomenės nusistatymas prieš jį už jo priešinimąsi konstitucijos pataisymui tą kryptimi, kad būtų galima įvesti reformas.

NAZIAI ĮDEGINA Į ČEKŲ KŪNUS SVASTIKAS

LONDONAS.—Darbiečių atstovas, Richard Acland, pereitą sąvaitę pargrįžęs iš Čekoslovakijos nurodė parlamentui, kad jis matė Pragoje jauną čekę moterį su įdeginta krūtinėj svastika, kurią naziai įdegino su įkaitinta geležimi. Taip pat daktaras, apžiūrėjęs tą moterį, anglui nurodė, kad tą pat dieną jam teko gydyti ir aštuonių mėnesių kūdikį, kuriam svastika įdeginta į veidą.

"Tie yra velniai, kuriems jūs atidavėt šiuos teisingus, nekaltus žmones," Acland nurodė Anglijos parlamentui.

Anglijos Darbininkai Smerkia Čekoslovakijos Atidavimą Hitleriui

LONDONAS. — Nacionalė Darbo Taryba, atstovaujanti 7,000,000 unijistų ir Darbo Partijos narių, griežtai smerkia Anglijos ir Francijos valdžių žygius Čekoslovakijos reikale. Ji nurodo, kad jų žygis įbloškė į nazių budelių rankas 1,000,000 čekų ir žydų, neskaitant jau demokratiniai nusistačiusių vokiečių.

Taipgi ji juokiasi iš Anglijos paskolos Čekoslovakijai.

"Jokia finansinė parama, kokia ji nebūtų," sako ji, "dovana, ar paskola, negali paliuosuoti Anglijos ir Francijos valdžių nuo atsakomybės už sukūrimą tragiškos situacijos, sutvertos pasirašant po reikalavimais, Hitlerio padiktuotais Muniche."

Ji ragina Anglijos valdžią imtis tuojautinio veikimo apsaugojimui nekaltų Municho sutarties aukų.

Naziai Sužeidė Vienos Kardinolą ir Kanauniką

VIENA, Spailo 9. — Policijos saugojama naziško jaunimo goveda vakar vakare ir vėl susirinko ties Švento Stepono Katedra, mušė į būgnus ir šaukė, kad tuo laiku laikęs vakarines pamaldas kardinolas Innitzer priklausąs Dachau koncentracijos stovyklai.

Po pamaldų kardinolas vargais negalais pasiekė savo arcivyskupijos rūmus. Tačiau juos apstojo naziai, išdaužė langus ir bekrintančiu stiklu sužeidė beklūpantį kardinolą. Tuo pačiu laiku kita policijos saugojama mušeikų goveda įsiveržė į antrą aukštą, susigavo 52 metų amžiaus kanauninką Krawanik, išvilko koridoriun ir išmetė pro langą.

Kanauninkas sunkiai sužeistas sulaužyti keli kaulai, sutrenktos smegenys ir padaryta vidujinių sužeidimų.

Be to, naziai lyg ir atlygindami kardinolui Innitzeriui už pavasaryje duotą naziams talką (jisai ragino Austrijos katalikus užgirti aneksiją,) išplėšė jo skarbsčių ir išsinešė visą auksą ir sidabrą.

Policija neva areštavo 20 smogininkų, bet tuojau visus paleido. Laikraščiai nieko nerašo apie šį kruviną užpuolimą, bet apie jį kalba visa Viena.

VIENA.—Pereitą penktadienį čia įvyko didelis katalikų išstojimas prieš nazius, kurie uždarinėja katalikų organizacijas.

Deminstracijoj dalyvavo 10,000 katalikų. Demonstracijai vadovavo kardinolas Innitzer, kurs pasakė griežtą kalbą.

Naziai šaukė, kad Innitzerį reikia įmesti į Dačau koncentracijos stovyklą, kuri skaitoma biauriausia iš visų nazių koncentracijos stovyklų.

Demonstracija surengta prieš uždarymą katalikų jaunimo organizacijų.

Kinijos partizanai japonams labai daug kenkia. Bet juos sunaikinti japonams nevyksta. Paveiksle matome japonus cinant tarpukalne Šansi provincijoj kariauti su partizanais.

Hitleris Reikalavęs Benešo Rezignacijos ir Net Visos Čekoslovakijos Teritorijos

PAGAL REIKALAVIMĄ, NAZIAI TURĮ PASIEKTI PRAGĄ SPALIO 15 DIENĄ

Sulyg Anglijos-Francijos Plano, Milijonas Čekų Pateko Naziams

PRAGA. — Praeitos sąvaitės pabaigoj čionai pasklydo sensacinės žinios, tvirtinančios, kad Hitleris nesitenkinąs pirmesniais reikalavimais, bet ketinąs užimti visą Čekoslovakijos teritoriją.

Tokie gandai pasklydo ne iš Čekoslovakijos vyriausybės, bet tiesiai iš Berlyno. Jie sako, kad trumpai prieš prezidento Benešo rezignavimą, Čekoslovakijos agrikultūros ministeris kalbėjosi su Goeringu, kuris nurodė, kad Hitleris reikalaująs, jog nevilkinančiai rezignuotų Benešas; kad kuogreičiausia būtų demobilizuota Čekoslovakijos armija ir kad Hitleris nusprendęs užimti visą Čekoslovakiją. Pragą užimti nutaręs pirm spalio 15 dienos.

Ar tos žinios teisingos ar ne, oficialiai netvirtinama, bet kad Hitleris nori visiškai sunaikinti Čekoslovakiją, tai rodo ir paskutinieji reikalavimai, žymiai prašokanti Municho planą. Jis pareikalavo iš "tarptautinės komisijos" 2,000 ketvirtainių mylių daugiau ir gavo. Francijos ir Anglijos atstovai, įeinantieji į komisiją, nes nepakėlė piršto prieš Hitlerio naujus reikalavimus.

Su atplėštais nuo Čekoslovakijos plotais naziam jau pateko netoli milijono čekų, tame skaičiui ir šimtu nuošimčių čekais apgyventas Ervenice miestas, kontroliuojantis Pragai reikalingos elektros jėgą.

Visi Vokietijos, Lenkijos ir Vengrijos reikalavimai apima du trečdaliu buvusios Čekoslovakijos teritorijos, bet tas plėšikiškų apetitų gal nepasotins.

Generolas **Jan Syrovy**, Čekoslovakijos premjeras, kurs Benešui rezignavus eina ir prezidento pareigas.

GIMĘ TORONTE, BET LAIKOMI PRAEIVIAIS

TORONTO, Ont. — Daugelis Toronte gimusių ir augusių pavienių bedarbių skundžiasi, kad jie skaitomi praeiviais ir delto negali gauti pašalpos, kadangi jie buvo išvykę po kelius mėnesius darbo ieškodami.

Gi kapitalistai, kurie tik retkarčiais atvyksta pasižiūrėti savo įmonių, o gyvena net kitose šalyse, praeiviais neskaitomi.

KINAI APVAIKŠTO RESPUBLIKOS SUKAKTĮ

Spalio 10 diena—Kinijos nepriklausomybės diena. Mat 1911 metais spalio 10 dieną kinai numetė nuo savo sprando 300 metų Manču dinastijos režimą ir įsteigė respubliką.

Nuo to laiko kinai, mongolai, mančukai, tibetiečiai ir muzulmanai buvo lygiateisiais Kinijos respublikos piliečiais.

Kasmet kinai tą šventę apvaikščiojo su didžiausiom iškilmėm po visą pasaulį.

Šiemet, švenčiant 27 metines sukaktuves, Kinijos respublika veda kovą su Japonais, norinčiais Kinijos respubliką visai sunaikinti, o kinus ir kitus pavergti,. Šiemet kinai tą šventę mini jungdami savo jėgas gynimui jaunos savo respublikos nepriklausomybės.

Minėdami nepriklausomybę, kinai atsimena Dr. Sun Yet-sen, revoliucijos vadą ir Trijų Liaudies Principų (nepriklausomybės, demokratijos ir liaudies gerovės) autorių.

FAŠISTŲ ORLAIVIS SUDAUŽĖ ISPANIJOS KELEIVINĮ TRAUKINĮ

BARCELONA.—Fašistų jūrinis orlaivis pereitą šeštadienį užpuolė prie San Vincente miesto beeinantį lojalistų keleivinį traukinį ir sunaikino. Nuo šešių numestų sunkių bombų garvežys nusirito į griovį ir subirėjo aštuoni vagonai: 150 žmonių žuvo ir virš 300 sužeista.

Ši baisi žmogžudystė įvyko už 35 mylių į pietvakarius nuo Barcelonos.

Taip pat fašistų orlaiviai bombardavo Barceloną, Tarragoną, Valenciją ir Valcarcas. Barcelonoj sudegino Anglijos keleivinį laivą Bramhill. Visą tai atliko Italijos išdirbystės orlaiviai.

Netoli Castellon de la Plana, lojalistų orlaiviai užklupo besikoncentruojančią fašistų kariuomenę ir padarė daug nuostolių.

Pridėkite ir Mano Vardą, Jei Reikia, Sako George Stubbs

TORONTO, Ont.—Makpapiniečių Draugų Komiteto skelbiama kampanija sukėlimui fondo sugrįžtančių ir sugrįžusių makpapiniečių paramai randa didelį pritarimą.

Komiteto atsišaukimą jau užgyrė visa eilė žymių žmonių, įskaitant vieną Queens universiteto profesorių.

Palankiai atsiliepė Manitobos parlamento narys George Stubbs. "Jei mano vardas jums padėtų," rašo jis, "iniciatorių tarpan įrašykite ir mane."

Kampaniją užgyrė ir kunigas Thomas, Anglikonų klebonas.

Daug žymių žmonių sako, kad makpapiniečiai užsitarnavo didelės pagarbos ir paramos.

VENGRIJA DERASI SU ČEKOSLOVAKIJA

KOMAROM, Čekoslovakija, Spalio 10.—Vengrijos delegacija šiandien atvyko per 2,600 pėdų ilgio plieninį Dunojaus tiltą ir šio miestelio rotušėje pradėjo su Čekoslovakijos atstovais derybas.

Kol kas dar nežinoma kokius reikalavimus patiekė vengrai. Tačiau Budapešto žiniomis, vengrai reikalaus iš Čekoslovakijos besąlyginiai jiems perleisti 16,000 ketvirtainių kilometrų su 1,200,000 gyventojų, iš kurių 860,000 yra vengrai.

Reikalaujamoje teritorijoje randasi 14 parubežio miestų, tame skaičiuje ir Bratislova, Slovakijos sostinė. Taip pat vengrai reikalausią ir "apsisprendimo" teisių Pokarpatijai.

Nepatvirtintomis žiniomis, Vengrijos delegacija turinti kišenėje bendrą Lenkijos-Vengrijos notą, reikalaujančią Ruthemijos padalinimo. Mat lenkų-vengrų ambicijos yra nukirsti Čekoslovakijos pietrytinį galą ir suvesti savo rubežius.

Yra žinių, kad Čekoslovakijos vyriausybė sutinkanti 20 nuošimčių išpildyti vengrų reikalavimus, tai yra perleisti 200,000 gyventojų vietoj virš milijono.

MUSOLINIS PRAPLETĖ FAŠISTINĘ DIKTATŪRĄ

ROMA.—Fašistų vyriausia taryba praeitą penktadienį dekretu panaikino iki šioliai buvusį atstovų butą, o jo vieton sutvėrė vien iš fašistų partijos atstovų ir korporacinės gildijos narių susidedantį atstovų butą.

Uždarytas atstovų butas paskutinėj sesijoj diskusavo Čamberleno pasiūlymus Ispanijos reikalu.

Vėliau fašistų viršininkai paskelbė, kad Musolinis sutikęs "ištraukti" iš Ispanijos itališkus "savanorius," bet griežtai atsisakęs ištraukti orlaivyną ir kitas techniškas dalis.

BERLYNAS, Spalio 9.—Hitleris šiandien pasakė Saarbrueckene tūkstančiams nazių kalbą, kurioje pažymėjo, kad po Sudeteno užkariavimui demobilizuoja armiją, bet vokiečiai visuomet būdėsią prieš "bolševizmą" ir užsieninę propagandą. Išreiškė ir Anglija abejojimą.

Kanada Privalo Tapti Svarbia Už Taiką Ir Demokrtiją Jėga, Sako Ontarijos Komunistai

ANGLAI VIENĄ DIENĄ UŽMUŠĖ 200 ARABŲ

JERUZALIMAS. — Pereitą penktadienį susikirtimuose tarp arabų ir anglų kareivių krito 200 arabų. Anglai naudojo ir orlaivius. Per dvi sąvaites užmušta 580 arabų.

ŽUVO 151 MAINIERYS

TOKIO.—Anglų kasykloj Juburije įvyko eksplozija, kuri, manoma, sunaikino 151 mainierį.

ANGLIJOS KARALIUS ATLANKYS KANADĄ

LONDONAS.—Londono laikraščiai praneša, kad Anglijos karalius George VI ir karalienė Elžbieta ateinančią vasarą atlankys Kanadą. Kanadoj išbūsią 3 sąvaites.

BRAZILIJA UŽDARĖ NAZIŲ AGENTUI DURIS

RIO DE JANEIRO.—Iš pasitikimų šaltinių patirta, kad Brazilijos vyriausybė paskelbė Vokietijon išvažiavusį nazių ambasadorių Karl Rittre "persona non grata" ir uždraudė jam sugrįžti į Braziliją.

Brazilijos pasiuntinys Vokietijai informavo nazių viršininkus, kad Ritter nepriimtinas Brazilijai.

Tel šio nazio atmetimo Brazilijos valdžia nedavė jokia paaiškinimo, bet visiems yra aišku, kad tai del naziško veikimo. Po nepavykusio gegužės 11 dieną integralistų pučo, Ritter dėjo visas pastangas paliuosuoti puče dalyvavusius vokiečius.

Sako, Kad Trockistai Yra Fašistų Draugai

WASHINGTON. — Metcalfe, vienas iš tyrinėtojų priešamerikoniškų judėjimų, liūdyjo, kad Arno Risse jam pasakojęs, jog fašistai ir trockistai dirba išvieno.

"Klanai, sidabramarškiniai ir auksomarškiniai darbuojasi kartu," pareiškė Risse. "Meksikos auksomarškiniai turi arti 100,000 narių ir rengiasi revoliucijai.

"Taipgi čia yra ir rusiškų nazių. Jie, kaip ir italų juodmarškiniai, vienutes turi po visą šalį. Mes palaikom ryšius ir su jais. Trockio atvykimas į Meksiką turėjo paslėptą motivą. Jis atvyko su tikslu. Trockis remia auksomarškinių judėjimą. Rusų naziai su mumis."

KANADOS VALDŽIA DIDINS APSIGINKLAVIMĄ

OTTAWA. — Kuomet parlamentas susirinks rudeniniams posėdžiams, apsigynimo departamentas apsigynimo reikalams reikalaus skirti dar daugiau, negu buvo skirta pereitais metais.

Pereitais metais apsiginklavimo reikalams buvo paskirta $34,000,000.

PLĖŠIKAI IŠNEŠĖ IŠ BANKO $80,000

KITCHENER, Ont.—Plėšikai apiplėšė Imperial Banką išnešdami iš banko fruktų augintojo seifą su $80,000 vertės paskolos lakštų.

Šis įvykis skaitomas pirmu tokiu atsitikimu Kanadoj.

Plėšikai įsibriovė pro langą. Seifo duris išpiovė su asetelinu. istorijoj.

VOKIETIJA SU ČEKOSLOVAKIJA PASIMAINYS BELAISVIAIS

BERLYNAS. — Tarptautinė komisija Čekoslovakijos išdalinimui padarė sutartį pamainymui kalinių.

Asmenys laikomi areštuotais Vokietijos nazių ar Čekoslovakijos būsią paliuosuoti į 24 valandas.

KAPITALISTAI ARŠIAU PUOLA VISĄ PROGRESYVĮ JUDĖJIMĄ

Darbo Žmonės Privalo Ginti Visus Užkariavimus

TORONTO, Spalio 10.—Šiandien pasibaigė tris dienas užtrukusi Kanados Komunistų Partijos pietų Ontarijos distrikto antroji konvencija, kurioj dalyvavo Toronto, Hamiltono, Windsoro, Londono, Kitchiner, Oshawos, Delhi ir kitų apylinkių komunistų organizacijos atstovai.

Taipgi dalyvavo po keletą delegatų ir iš šiaurinės Ontarijos, kaip tai: Sudburio, Timminso, Ottawos, Kirkland Lake ir kitų apylinkių.

Ontarijos komunistų vadas aldermanas Stewart Smith, išdavė platų raportą, nurodydamas, kaip visos reakcinės jėgos dabar koncentruojasi ir prisidengę taikos obalsiu mėgina Kanadą paversti reakcine stovykla. Šiuo klausimu komunistams teks daug dirbti, daug aiškinti žmonėms, ir juos organizuoti, kad pavertus Kanadą pazityvine jėga už pasaulio taiką.

Taikos ir demokratijos trokštančių žmonių vieningas veikimas už pozityvę taiką, gynimas Kanados demokratiškų įstaigų ir vertimas jų žmonėms dirbančiu aparatu yra svarbiausias šiandieninis komunistų obalsis, nurodė Smith ir ant to sutiko visi konvencijos dalyviai.

Konvencija numatė, kad tai bus sunkus darbas, bet, kadangi ši politika yra teisinga, žmonės vis aiškiau ir aiškiau pradeda suprasti kas bloga ir kas gera, o prie to ir komunistų jėgos daug tvirtesnės, negu kuomet nors pirmiau, pasekmės bus geros.

Įvairių kolonijų delegatai daugiausia laiko sunaudojo bediskusuodami unijų reikalus. Unijinio judėjimo specialistas aldermanas J. Salsbergas įvairiais pavyzdžiais nurodė, kad Kanados darbo žmonės nėra pasiruošę priėmimui algų kirtimo, o rengiasi iš visų jėgų ginti savo reikalus. Labai teigiamas reiškinys gautas ir Niagara Falls atsibuvusioje Trades and Labor kongreso konvencijoje. Čia suvažiavę įvairių unijų atstovai pasisakė veikti prieš fašizmą, prieš Kvebeko provincijoj veikiantį spynos įstatymą, už darbininkų algų apsaugojimą ir už kitus progresą ginančius reikalus.

Dabar buržuazija, su Greeno pagelba, jau pradėjo kampaniją už Kanados unijų suskaldymą. Komunistai nutarė dėti visas pastangas, kad būtų ne tik apginti, bet ir įgyvendinti Trades and Labor kongreso tarimai.

"Civilizuotas" Liūtas, Pabėgęs Sudraskė Žmogų

WILLDWOOD, N. J.—Septynių metų senumo liūtas "Tuff" buvo taip prijaukintas, kad paklusniai ir drąsiai eidavo dviem ištemptom vielom ir sėdėdavo ant motociklo šale moteriškės, kuomet pastaroji dideliu greitumu važiuodavo motordromo sienomis. Tačiau praeitą ketvirtadienį tas "civilizuotas" liūtas parodė tikrojo liūto pasielgimą.

Šėrimo laiku liūtas išsiveržė lauk iš klėtkos paskui šėriką. Pirmu kart savo gyvenime tapus laisvu, liūtė tuoj atsirado protėvių charakteris. Netrukus gyvulys ant perono sutiko tam pačiam cirke bedirbantį japoną, kuris taikėsi sėsti į automobilį, baisiai ant jo sustaugė ir puolė visu smarkumu: 250 svarų sunkumo gyvulys žmogų tuojau sulamdė, įkando ir nusinešė į po peronu esančią tamsią vietą.

Kilo didelė panika, žmonės už sidarinėjo duris ir langus, o liūto medžioti sumobilizavo 100 policininkų. Beveik po dviejų valandų medžioklės netikėtai vienas policininkas susitiko su liūtu ir nušovė, pataikydamas į tarpakį.

Liūto savininkas Dobish sumtas už žmogžudystę.

Liaudies Balsas

KANADOS LIETUVIŲ LAIKRAŠTIS, LEIDŽIAMAS SPAUDOS DRAUGIJOS. IŠEINA DU KARTU Į SĄVAITĘ.

Prenumeratos Kaina:

Kanadoj ir Didžiojoj Britanijoj metams $3.00; pusei metų $1.50. Visur kitur metams $3.50; pusei metų $1.75. Atskira kopija 5 centai.

Pašto perlaidas (Money Orders) išrašykite Liaudies Balso vardu:

LIAUDIES BALSAS

P. O. Station C, Box 1013. Toronto 3, Ontario, Canada.

Atsirado Kitas Diktatorius

Darbo žmonės ir visi demokratijos mylėtojai baisiai pasipiktinę Čemberlenu ir Daladje, kurie kartu su fašistiniais diktatoriais, visai nesiklausę Čekoslovakijos ir kitų suinteresuotų valstybių, atidavė Hitleriui arti 20,000 ketvirtainių mylių Čekoslovakijos žemės, kartu su fortifikacijomis, kasyklomis ir fabrikais. Bet tų smūgių dar nepergyvenus, Kanados darbo žmones pasiekė žinia, kad Amerikos Darbo Federacijos prezidentas Filliam Green užsispyrusiai reikalauja, kad Kanados Darbo Unijų Kongresas išmestų visas CIO unijas, o jei to nepadarys, visas kongresas būsiąs išmestas iš Amerikos Darbo Federacijos.

Kuomet demokratijos ir darbo žmonių reikalus išdavė toks Čemberlenas, sakysime, šulas Anglijos imperializmo, ir tai buvo pikta. Bet kaip atsinešti į Greeno darbus, į unijų vado darbus?

Kaip džiaugėsi visi Kanados unijistai, kad unijinis judėjimas Kanadoj laikosi vieningai. Net Suvienytų Valstijų sukniasiuvių unijos organas Tiesa (Justice) džiaugėsi, kad Kanados Darbo Unijų Kongreso konvencija nutarė stengtis unijų vienybę išlaikyti. Bet tam darbininkų judėjimo artytojui tas nepatinka.

Ir kokią gi teisę jis turi įsakyti Kanados Darbo Unijų Kongresui mėtyti CIO unijas? Koks gi reikalas jam kištis į Kanados darbininkų vidujinius reikalus? Juk tai lygu Čemberleno ultimatumams Čekoslovakijai. Bet Čemberlenas ultimatumus davė aiškindamas, kad Čekoslovakijos klausimas liečia ir pačią Angliją (tuo supratimu, kad Anglijai dedamos pareigos stoti į karą už Čekoslovakijos gynimą), gi Kanados darbininkų unijų vienybė Greeno nekliudo.

Matomai Suvienytų Valstijų darbininkai, matydami, kad jų draugai kitoj pusėj rubežiaus sugyvena, pradėjo spirti jį, kad savo užsispyrimą padėtų į šalį, o imtųsi už darbo organizuoti dar neorganizuotus darbininkus, kad atsispirti prieš kapitalistų atakas.

Greeno ultimatumas turi būti griežtai atmestas. Jokio pateisinimo unijų skaldymui nėra. Priešingai, šiuose laikuose unijų vienybė yra reikalinga dar labiau, negu pirmiau. Pasaulis įžengia į baisų chaosą. Artinasi kitas baisus ekonominis krizis. Krizį seka karas. Čemberlenas taikos neišgelbėjo. Kaip tik Hitleris susitvarkys atiduotus plotus, tuojaus pareikalaus daugiau. Jau dabar sakoma jis reikalauja daug dugiau, negu Čemberlenas davė. Ir jau laimėjo priversdamas taip vadinamą tarptutinę komisiją tiduoti jam penktą zoną be jokių ceremonijų.

Kanados darbininkai prieš Greeno ultimatumą turi kovoti visomis jėgomis.

Čekoslovakijos Krizis ir Kanados Spauda

Spauda ir radio šiandien yra galingiausios žmonių minties "vairavimo" priemonės. To rezultate, šiandien daugumoje atsitikimų žmonės protauja ir kalba taip, kaip juos nustato spauda ir radio; įvykius įsivaizdina taip, kaip juos perstato spauda ir radio. Ypatingai tas aiškiai atsispindėjo laike taip vadinamo Čekoslovakijos krizio. Žmonės į tą krizį taip atsinešė, kaip spauda ir radio juos informavo.

Kad ne visa spauda teisingai žmones informuoja, kas dedasi Europoj, tai faktas. Visa kapitalistinė spauda, su mažom išimtim, stovėjo su Čemberlenu. Situaciją piešė taip, kad tik palengvinti Čemberlenui, kad išvengti opozicijos Čekoslovakijos sudraskymui.

Žinoma, iš kapitalistinės spaudos geresnio tikėtis ir negalima. Stebėtis reikia tik iš CCF spaudos, kuri į Europos krizį, kaip Daily Clarion pažymi, atsinešė labai nevykusiai. CCF spaudos į Europos krizį atsinešimo klausimu Daily Clarion rašo:

> **"Vietoj padėti mobilizuoti ir vienyti liaudį, vietoj ištiesti solidarumo ranką Europos darbininkams,—CCF spauda nusirito į defityzmo pakalnę. Ji negalėjo rasti kelio suvaldymui Hitlerio, sudraudimui Čemberleno. Ji nerado reikalo daryti įtaką į užsieninę Kingo politiką, atrodė, kad ji tuomi visai nesiinteresavo.**
>
> **"CCF redaktoriai ir rašytojai iškilo į stratosferą, pradėjo skleisti idėjas, kad Kanada gali pasitikėti Atlanto vandenynu—jis apginsiąs Kanadą nuo fašizmo. Jie patarinėjo, kad mes Europos įvykius ignoruotume."**

Tik revoliucinė spauda, kaip Daily Clarion ir kiti revoliucinės minties laikraščiai, į Europos krizį atsinešė teisingai. Ji ne tik patį krizį aprašė tokioj šviesoj, kokioj jis vystėsi, bet ir mobilizavo visuomenės opiniją prieš demokratijos išdavimą. Ji ragino demokratus protestuoti prieš Čemberleno ir Daladje prohitleriškus žygius.

Tas da ne viskas. Revoliucinė spauda Čekoslovakijos krizį numatė dar prieš porą metų. Ir Liaudies Balse buvo nurodyta, kad Hitleris kėsinsis ant Čekoslovakijos ir tam panaudos Čekoslovakijoj gyvenančius vokiečius nazius. Kad tas pranašavimas nebuvo paprastu pranašavimu, o paremtas toli numatančiais faktais, šiandien nereikia jums aiškinti.

Kalbėti apie Čekoslovakijos krizį ir spaudą ir nurodyti į viršuj minėtus faktus reikėjo todel, kad krizis dar nepraėjo. Tas krizis vystisis ir toliau, žingsnis po žingsnio stumdamas pasaulį prie katastrofos. Vadinasi, kaip spaudos, taip ir visuomenės užduotis ne mažėja, o didėja. O tas reiškia, kad tikriems taikos mylėtojams reikalinga truputį pagalvoti ir žiūrėti, kas reikalinga daryti, kad padėtį pataisyti. Kitaip sakant, pasvarstyti, ką reikia daryti, kad masių klaidinimas būtų nors kiek sumažintas. Jeigu ir toliau tokiems Čemberlenams ir kitiems taip lengvai seksis išduoti taiką ir demokratiją, pasaulis atsiduris į katastrofą.

Paprasčiausias būdas teisingai idėjai skleisti, žinoma, budavojimas ir skleidimas revoliucinės spaudos. Užrašymas revoliucinio laikraščio yra labai didelis dalykas. Atminkite, kad naujas skaitytojas gali būti skaitomas dideliu tos idėjos skledėju. Juk jis turi visą eilę žmonių, kurie turi su juo pažintį, dažnai sutinka. Kitaip sakant, viena prenumerata reiškia visą eilę gijų, gijelių.

Knygnešiai ir spaudos platintojai istorijoj užima garbingą vietą. Bet jų rolė dar nesumažėjo. Spaudos platintojai ir šiuo laiku skaitosi didžiausi darbuotojai už taiką ir demokratiją.

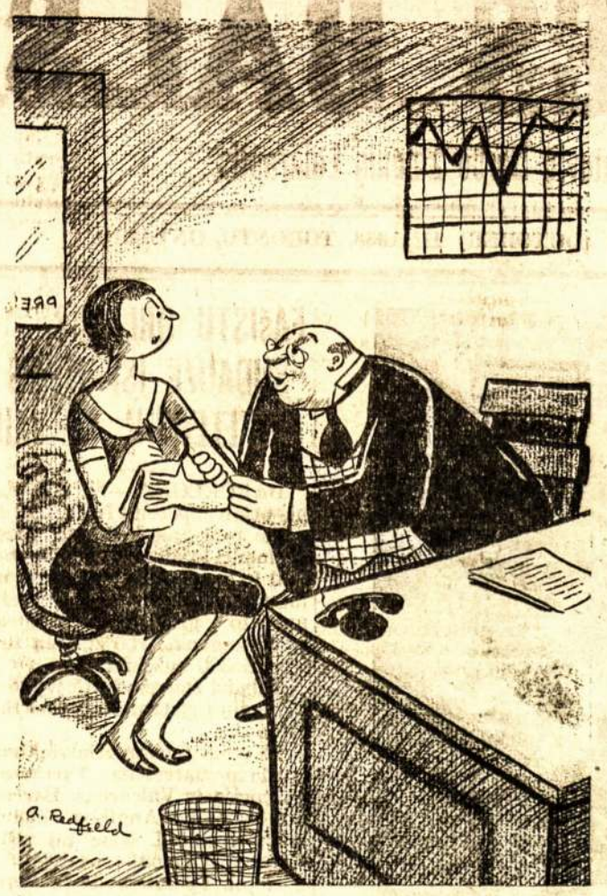

"Panele Adams, gal jūs mylėtumėt vietoj $6.00 į sąvaitę uždirbti $7.00?"

Kanados Lietuvių Komiteto Lietuvos Liaudžiai Ginti Raportas

Išduotas Antram Kanados Lietuvių Kongresui, per J. Lesevičių, Komiteto Sekretorių

(TĄSA)

Priešfašistinių Kalinių Šelpimas ir Santykiai Su Lietuva

Vyriausiu uždaviniu mūsų veikimo buvo ir turi būti, tai materialė parama kovojančiai Lietuvos liaudžiai prieš fašistinę reakciją, už atsteigimą demokratijos. Mes žinome gerai, kad prie dabartinių sąlygų, kokiose veikia Lietuvos žmonės, juos kiekvienam žingsnyj seka žvalgybos šnipai. Už mažiausį pasijudinimą prieš tautininkų diktatūrą areštai, karo lauko teismas, ilgametis sunkiųjų darbų kalėjimas. Todel šiandien šimtai geriausių Lietuvos liaudies herojų-kovotojų už žmonių laisvę ir gerovę pūsta kalėjimuose ir koncentracijos stovyklose. Ten jie ne tik pūdomi dvasiniai, bet ir fiziniai, antraip sakant, marinami badu. Jiems reikalinga parama laisvėje esančių žmonių, kaip Lietuvoj, taip ir užsienyje gyvenančių lietuvių. Prie to, teismai, gerų gynėjų-advokatų samdymas ir kt., sudaro milžiniškas išlaidas, be kurių demokratijos kovotojai Lietuvoj jokiu būdu negali apsieiti.

Mes, Kanados lietuviai, turime pasakyti, lig šiol pasirodėme gana duosnūs. Puikiai rėmėme finansiniai priešfašistines Lietuvos liaudies kovas. Reikia atsiminti, kad per visus šiuos du metu K.L.K.L.L.G. nevedėme jokio vajaus kėlimui aukų tam tikslui. O visgi lokaliniai komitetai gelbėjimui Lietuvos liaudies, progresyvės organizacijos, pavieniai lietuviai, ypatingai miškų darbininkai, susiuntė didoką sumą pinigų šelpimui priešfašistinių Lietuvos kalinių ir abelnai priešfašistinių kovų vedimui, ką jūs pamatysite iš žemiau paduotos finansinės apyskaitos.

K.L.K.L.L.G. dėjome visas pastangas, kokias tik galėjome, kad kaip susirišus su Lietuvos antifašistiniais veikėjais, demokratijos kovotojais, su Lietuvos liaudžia. Siaučiant Lietuvoj fašistinei reakcijai ir aštriai cenzūrai, nelengva buvo tai pasiekti. Tačiau per dideles pastangas, nors ir paėmė daug laiko, pavyko mums susisiekti su kovotojais už demokratiją. Suradome ir kelius pasiuntimui pinigų Lietuvon, priešfašistiniams kaliniams, jų šeimoms ir nekaltai teisiamiems pasamdyti advokatus jų apgynimui.. Labai gaila, kad šiandien negalime jums, gerb. delegatai ir delegatės, smulkiai raportuoti, del jums visiems gerai žinomų priežasčių, kiek pinigų pasiuntėme, kada ir kam. Vienok užtikriname jus, gerbiamieji, kad pasiųsti į Lietuvą pinigai eina į patikimas rankas, ne vienos srovės žmonėms, bet į demokratinio fronto komiteto rankas ir siųsti pinigai atsiekia savo tikslą.

Lietuvos-Lenkijos Konflikto Laiku

Kaip tik imperialistai pasiuntė Lietuvai ultimatumą kovo 17 d. K.L.K.L.L.G. tuojau pasiuntėme telegramą Lietuvos vyriausybei, kurioje užtikrinome visokiariopą paramą nuo Kanados lietuvių gynimui Lietuvos nepriklausomybės, taipgi kartu pareikalavome, kad būtų paliuosuoti politiniai anti-fašistai kaliniai, kad sudarius stiprią jėgą apsigynimui nuo Lenkijos užpuolikų.

Montreale, K.L.K.L.L.G. pastangomis buvo sušauktas visų Montrealo lietuvių organizacijų ir pašalpinių draugijų, kokios tik čia randasi, masinis mitingas Lietuvos klausimu. Tam kritiškam Lietuvos nepriklausomybės momente, visi Montrealo lietuviai kaip vienas pasisakė už gynimą Lietuvos nepriklausomybės. Masiniame mitinge buvo priimta griežta protesto rezoliucija prieš Lenkijos grobuoniškus žygius. Taipgi pasiųstos telegramos visoms demokratinėms valstybėms ir Tautų Lygai prašant užtarti Lietuvą. Tuo pačiu sykiu buvo priimta rezoliucija Lietuvos vyriausybei, reikalaujant paliuosuoti politinius antifašistinius kalinius.

Sudarytas visų organizacijų Lietuvos Nepriklausomybei Ginti Komitetas, kuris pasiliko budėti Lietuvos nepriklausomybės sargyboje. Komitetas pasiliko, kaip buvęs, t. y. visų Montrealo lietuvių organizacijų atstovaujamas, išskiriant Vilniui vaduoti sąjungą, kuri vėliau pasitraukė iš Lietuvos Nepriklausomybės Gynimo Komiteto, del to, kad šis bendras komitetas pasisakė už tai, kad geresnei Lietuvos nepriklausomybės apsaugai, turi būti ir Lietuvoj sudaryta koalicinė vyriausybė, bent iš didesnių Lietuvos liaudies partijų, kaip tai, Valstiečių Liaudininkų Sąjungos, Krikščionių Demokratų Partijos, neišskiriant ir tautininkų partijos.

Kaip tuo laiku pasielgė kitos kolonijos, gal delegatai atžymės diskusijose. K.L.K.L.L.G. lokaliniam komitetams nedavė jokių direktyvų, nes ant greitųjų nebuvo galima pasiekti, o vėliau, kada Lietuvos tautininkų vyriausybė priėmė Lenkijos ultimatumą, užmezgė diplomatinius santikius, nebuvo tokio karšto reikalo, ką nors tokio daryti.

Atskirų Kolonijų Veikimas

Edmontono Lietuvių Komitetas Lietuvos Liaudžiai Ginti. Jis atstovauja SDKLSPD kuopą, su 40 narių ir Lietuvių Literatūros Draugijos kuopą, su 33 nariais. Abelnai Edmontono ir jo apylinkės, apie 95% lietuvių remia antifašistinį judėjimą.

Komiteto pastangomis buvo sušaukta penki masiniai Edmontono lietuvių mitingai įvairiais klausimais, surištais su priešfašistiniu judėjimu. Per du metu Edmontono Komitetas sukėlė ir prisiuntė į K.L.K.L.L.G. priešfašistinių kalinių paramai $38.97 aukų ir ten esanti SDKLSPD 4 kp. $2.50. **Viso iš Edmontono gauta aukų $41.47.** Išplatino ir pasiuntė Lietuvon 168 protesto atvirutes. Taipgi jau turi išplatinę 56 Lietuvos liaudies rėmėjo ženklelius.

Winnipego Lietuvių Bendro Fronto Lietuvos Liaudžiai Ginti Komitetas. Jis atstovauja apie 150 organizuotų ten esančių lietuvių ir apie šimtą simpatikų. Organizacijos, kurios sudaro bendro fronto komitetą, yra sekančios: Lietuvių Komunistų Frakcija, L.L.D. kuopa, moterų organizacija ir SDKLSPD kuopa. Winnipego komitetas veikia visais bendrais antifašistiniais reikalais, todel jų apie pusė veikimo paaukoja ne vien Lietuvos klausimu, bet ir prieš tarptautinį fašizmą, kaip tai Ispanijos liaudies kovų gelbėjimui ir kt.

Per du metu Komiteto pastangomis buvo sušaukta 18 masinių mitingų, nuo jų pasiųsta Lietuvos valdžiai šešios protesto rezoliucijos ir viena Lenkijos valdžiai. Protesto atviručių Lietuvon pasiuntė 67. Išplatino 122 Lietuvos liaudies rėmėjo ženklelių. Priešfašistinių Lietuvos kalinių ir abelnai liaudies kovų paramai, Winnipego Komitetas sukėlė ir prisiuntė į K.L.K.L.L.G. $71.18 aukų.

Toronto Lietuvių Komitetas Lietuvoj Demokratijai Atsteigti. Jis buvo sudarytas po pirmojo Kanados Lietuvių Kongreso masiniam mitinge. Vėliau Komitetas buvo papildytas sekančių organizacijų atstovais: SDKLSPD kuopos, SLA Toronto kuopos, LLD kuopos, Lietuvių Komunistų Frakcijos ir Socialdemokratų kuopos. Toronto Komitetas taip pat, apart Lietuvos reikalų, veikia ir tarptautiniu maštabu priešfašistiniam judėjime, tampriai susirišęs su Lyga Už Taiką ir Demokratija, su Ispanijos Gelbėjimo Komitetu. Jo vadovybėje buvo sušaukta eilė masinių mitingų įvairiais klausimais. Komiteto vadovybėje visi Toronto lietuviai bendrai apvaikščiojo 16 vasario 1937 m. ir 1938m. Taipgi Komiteto vadovybėje apvaikščiojo 1-mą gegužės, tarptautinę darbininkų solidarumo šventę. Vienok vyriausiu uždaviniu buvo Lietuvoj demokratijos atsteigimas. Todėl šiuo klausimu atlaikyta šeši masiniai Toronto Lietuvių mitingai. Jo vadovybėje buvo suorganizuota vaikučiams lietuvių kalbos mokyklėlė.

Lietuvos-Lenkijos konflikto metu, Toronto Komitetas irgi pasiuntė telegramą į Lietuvą, panašią, kaip ir K.L.K.L.L.G. Taip pat turėjo sušaukę ir masinį mitingą mobilizavimui Toronto lietuvių gynimui Lietuvos nepriklausomybes.

Toronto Komitetas išplatino ir Toronto lietuviai pasiuntė Lietuvon 270 protesto atviručių. Ir išplatino 122 Lietuvos liaudies rėmėjo ženkleliu. Priešfašistinių Lietuvos kalinių paramai, Toronto Komitetas prisiuntė $39.00 aukų.

Minint šių metų 16 vasario-Lietuvos nepriklausomybės paminėjimą, tarp Komiteto kilo nesusipratimas ir SLA kuopa, taipgi socialdemokratų kuopa pasitraukė iš bendro Komiteto, bet Komiteto veikimas nei kiek nesusilpnėjo. Dabar Toronte Komitetas atstovauja sekančias Toronto lietuvių organizacijas: SDKLSPD kuopą, LLD kuopą ir Komunistų Frakciją; prie to dar prisidėjo moterų bendro komiteto atstovas. Bendrai imant, su Komitetu eina apie 80% Toronto lietuvių, t. y. apie 600 lietuvių. Ruošiantis antrajam kongresui, Toronto Komitetas vedė vajų už sukėlimą aukų priešfašistinių Lietuvos kalinių ir abelnai liaudies kovų paramai. Pasekmės išduotos paties komiteto šiame Kongrese.

Kapuskasing Lietuvių Komitetas Lietuvos Liaudžiai Ginti. Ne didelė kolonija. Iš viso ten randasi visoj apylinkėj apie 50 lietuvių. Komitetas sudarytas visų lietuvių bendrai, į kurį įeina 3 nariai neorganizuotų lietuvių ir du nuo LLD kuopos. Daugiausiai aktyvumo ima LLD kuopa, bet judėjimą už atsteigimą demokratijos Lietuvoj, Kapuskasing lietuviai remia visu šimtu nuošimčių.

Kapuskasing'o Komitetas yra sukėlęs ir prisiuntęs į K.L.K.L.L.G. 10.50 aukų priešfašistinių Lietuvos liaudies kovų paramai ir LLD kuopa, turinti 24 narius, prisiuntė $14.60 aukų. Viso iš Kapuskasing'o gauta $25.10 aukų. Pasiuntė Lietuvon 50 protesto atviručių ir išplatino 45 Lietuvos liaudies rėmėjo ženklelius.

Sudburio Lietuvių Komitetas Lietuvos Liaudžiai Ginti. Jis atstovauja tris ten esančias organizacijas, būtent: SDKLSPD kuopą, su 75 nariais; LLD kuopą, su 19 narių, ir Montrealo Lietuvių Sūnų ir Dukterių Pašelpinės Dr-jos skyrių, su 19 narių.

Komiteto pastangomis buvo sušaukti trys Sudburio lietuvių masiniai mitingai Lietuvos klausimu. Pasiųsta keletas protesto ir reikalavimų rezoliucijų Lietuvos valdžiai, viena telegrama. Sukėlė ir prisiuntė priešfašistinių Lietuvos liaudies kovų paramai $78.21 aukų. Išplatino 50 Lietuvos liaudies rėmėjo ženklelių. Sudburio lietuviai pasiuntė 200 protesto atviručių.

(Bus daugiau)

Darbininko Akim Žiūrint

Anglijos darbiečiai visuomet buvo laikomi konservativiškiausiais socialistais, tačiau Čekoslovakijos klausimu jie pralenkė daugelio šalių socialistus, o ypatingai Kanados.

Kaip buvo matyti iš debatų parlamente, tai Anglijos darbiečiai, kartu su nekuriais konservatyvais, Čemberleną gerai patarkavo.

Visai kitaip su Francijos socialistais. Jei teisingai spauda pranešė, tai jie balsavo už Daladje. Prieš balsavo tik 76, reiškia tik komunistų atstovai.

* * * * *

Siūlydami pasauliui sutikti su Čekoslovakijos apiplėšimu, Čemberlenas ir jo draugai nurodinėjo, kad Anglija ir Francija sutinka Čekoslovakijos nepriklausomybę garantuoti.

Pažangi spauda nurodė, kad tai grynas melas.

Kad pažangi spauda neklydo, dabar jau aišku. Čekoslovakijos nepriklausomybės jau nebėra. Ji nebegali sudaryti nei tokios valdžios, kuri jai patiktų. Ji turi taikytis prie Hitlerio.

Nuo dabar Čekoslovakija turės klausyti Hitlerio diktavimų kaip vidaus politikoj, taip ir užsienio. Neklausys—Hitleris maršuos ir užims.

Tačiau vargiai kas iš Čekoslovakijos beliks ir dabar. Tuo pačiu laiku, kada Hitleris dar kelia naujus reikalavimus, Lenkija ir Hungarija kimba. Jos kalba apie atplėšimą rusinų ir slovakų. Tiesa, slovakai sakoma susitaikė su čekais, bet tas nereiškia, kad lenkai ir hungarai jau nutils.

* * * * *

Čemberlenas ir Daladje, galima sakyti, Čekoslovakiją sunaikino. Belaisvindami vokiečius nazius ir tenkindami Hitlerio apetitus, jie atidavė į fašistų rankas virš dešimties milijonų visai nekaltų žmonių.

O kas svarbiausia, tai atidarė duris visokiems plėšimams. Dabar prasidės visoki reikalavimų reikalavimai. Pamatysite.

* * * * *

Torontietė Stella Naujienose verkia del kapitalistų. Girdi, kuogi jie nuo mūsų skiriasi? . .

Taip, Stella, iš viršaus žiūrint, jie mažai kuo skiriasi. Truputį storesni. Bet jų darbeliai labai skiriasi.

Ką jie padarė Etiopijoj? Ką jie padarė Ispanijoj? Ką jie padarė Kinijoj? Milijonai nekaltų žmonių išžudyta. Milijonai sužeistų. Milijonai be namų. O kiek sunaikinta turto, kurį vargo žmonės užprakaitavo?

O kas gi kaltas už praėjusį karą? Kas atsakomingas už 10 milijonų užmuštų? Kas kaltas už tuos nuostolius žmonijai, kurį padarė pereitas karas?

Reikia stebėtis, kad iš socialdemokratiškos pastogės atsirado toks žmogus, kuris kapitalistus teisintų.

* * * * *

Tie patys žmonės, kurie apgailestauja kapitalistus, niekad nepasako, kad komunistai irgi tokie pat žmonės, kaip ir kiti.

Komunistus, jei jie galėtų, šaukštė prigirdytų, nors komunistai eina į kalėjimus, deda savo gyvybes bekovodami prieš tuos žmonijos skerdikus, bekovodami už demokratiją.

* * * * *

Vargiai rastum bent vieną Kanados socialistą dirbantį visuomeninį darbą už 8-15 dolerių į sąvaitę. Komunistai dirba ir iš tų kelių dolerių aukoja visuomenės reikalams.

Toks Langeris ir kiti tokie "socialistai" gauna po 75 dolerius į sąvaitę, tačiau delto "socialistai" neverkia, o verkia delto, kad komunistai gauna po 10-15 dolerių į sąvaitę.

* * * * *

Darbai ir kalbos rodo, kad po Francių ir Vikšrų maska slepiasi ne socialistai, bet kapitalistų tarnai iš ketvirto internacionalo pastogės.

Visi jų raštai ir kalbos ir darbai supuola su Trockio agentų kalbomis ir darbais.

Todel kol tie žmonės galės dangstytis socialsitų maska, jie visuomet drums visuomenę, nes jų tikslas nešti nesantaiką į visuomenę, kiršinti vieną organizaciją prieš kitą.

Lietuvių organizacijų užduotis tuos žmones numaskuoti. Jei bus leista jiems dangstytis ir drumsti visuomenę, jie lietuvių darželį knis, kaip kiaulės knisa pievą.

J. Yla

Sveikatos Skyrius

Dr. J. J. Kaškiaučius, 530 Summer Ave., Newark, N. J., USA

Kiaušinėlio Įdegimas. Apvaisinimas.

Gerb. daktare, aš skaitau Laisvę ir Liaudies Balsą ir randu daug gerų patarimų apie sveikatą, bet man tinkamo da nebuvau užėjęs. Tai prašau ir man duoti patarimą.

Aš esu 37 metų amžiaus vyras. Rūkau ir kai kada biškį alaus išgeriu. Valgyt apetitą nekokį turiu. Mėsos visai mažai valgau. Daugiausia vartoju valgiui pieniškus dalykus ir kiaušinius. Jau daugiau, kaip du metai, aš buvau labai susižeidęs nugaros kaulus kasykloj, ir nuo to laiko dar nesu paleistas dirbti.

Mano liga tokia: Atsikeliu vieną rytą iš lovos—ir pajuntu, kad labai skauda vieną man kiaušinėlį dešinėj pusėj. Išsykio maniau—gal greit pereis, bet dabar jau sąvaitė laiko, ir vis taip pat tebeskauda ir labai sutinęs, perpus didesnis pasidarė už kitą. Ir, kai jį čiupinėji, atrodo taip: ant vieno galo kiaušinėlio, rodos, kad pusė kito pridėta.

Aš bijau, kad neišsivystytų iš to kokia liga. Taip visados buvau sveikas, ir niekur jį nebuvau užgavęs. Šlapumas eina gerai.

Da vieno dalyko gydytojo klausiu. Aš esu vedęs metai laiko. Ir dar kol kas nenoriu šeimynos turėti. Del medžiaginių trūkumų. Bet gamtos dovana myliu dažnai pasinaudoti. Tai norėčiau žinoti, kokiam laike mėnesio netaip greit gali apsiveisti: prieš mėnesines, ar po mėnesinių, ar taip kada.

Labai lauksiu atsakymo ir širdingai ačiū iškalno. Patarkite per Liaudies Balsą.

Atsakymas

Be asmeninio ištyrimo, žinoma, negalima tikrai pasakyti. Veikiausia Jums, Drauge, tai bus **kiaušinėlio įdegimas** ("orchitis") arba jo priedo įdegimas ("epedidymitis"). Gal tai nuo kokio nepaprasto suerzinimo, nuo suspaudimo (kartais gal nakčia miegant inkstukas kaip nors buvo prislėgtas, arba jo raiščiai).

Lig šiol, be abejo, Jums jau turės visa kas būt tvarkoj, nes tokis įdegimas paprastai ilgai nesitęsia.

Kad palengvinus skausmą ir tynimą, tokiais atsitikimais dedama **šalti kompresai.** Gerai yra taipgi nešiot **paraištis,** kad nėjudėtų, nesijaudintų skaudamos vietos.

Jeigu nenorėtų pasitaisyti, pravartu būtų nueiti pas gydytoją, dėl ištyrimo, kad kartais nebūtų ko rimtesnio.

Nemanau, kad tas Jūsų nugarkaulio užsigavimas turėtų čia kokių ryšių, nes tai įvyko toli nuo vienas kito—laiko prasme.

Apetitui taisyti vartokite **įvairesnio** maisto, ypač daugiau nevirtų daržovių ir vaisių. Neužmirškite jūros žuvų,—bent du kartu kas sąvaitė valgykite. Nerūkykite! Kam Jums gadint vyrišką "cnatą?" Ir sveikatos tai netaiso.

Moteris taip greit **neapsiveisia,** jei susinešimai esti per mėnesines, po mėnesinių ir prieš mėnesines. Tuo laikotarpiu jos kiaušinis esti neišaugęs. **"Pavojingas" laikas** yra vidurys, tarpe mėnesinių, maždaug, sąvaitė, skaitant nuo pirmos praeitų mėnesinių dienos iki pirmai sekamų mėnesinių dienai.

Jei geras inžinierius, vengkite to "vidurinio" kelio tarpe mėnesinių.

Lietuvoje

KAIP KAS PRALEIDO VASAROS ATOSTOGAS

Kaunas. — Jau taip yra sutvarkyti darbo santykiai, kad valdininkai, tarnautojai ir pramonės įmonių darbininkai gauna atostogų. Apytikriais apskaičiavimais, Lietuvoje vasaros metu atostogauja ne mažiau, kaip 100 tūkstančių žmonių ir beatostogaudami išleidžia apie 15 milijonų litų.

Kadangi paskutiniais metais atostogaujančių skaičius žymiai padidėjo, o išvykimas į užsienį varžomas, tai lygiagrečiai ėmė steigtis naujos vasarvietės, tobulėti ir plėstis senos vasarvietės, prasidėjo propaganda važiuot vasaroti į kaimą, kaimuose vasaroja jei bent kas pas savo gimines, o šiaip vasarotojai tai apsigyvena dvaruose, dvarų centruose, kur švaru, gražios sodybos medžiais apaugusios.

Pasiturintiems atostogos — smagi pramoga, poilsis, pasivažinėjimai, kurortai. Bet tokių vasarotojų tėra du-trys nuošimčiai bendros vasarotojų masės.

Dabar į madą ėjęna keliavimai į tolimus svetimus kraštus. Daug kas Zarasų ar Telšių su Vilkaviškiu nėra matę, tad atostogų metu žut-būt yra nusistatę pasiekti.

Tie valdininkai, kurie gauna algos ne mažiau 600-700 litų be didelio apsunkinimo savo biudžeto gali nuvažiuoti į pajūrio ar Birštono kurortus, bet ir tokių nedaug tėra.

Daugumas darbininkų del menkų uždarbių atostogas praleido gana kukliai, džiaugdamiesi, kad bent jų išblyškusius vaikus ligonių kasa nuvežė mėnesį pavasaroti į Kačerginę arba į kaimus.

Daugumas Kauno įmonių darbininkų atostogų metu ieškojo darbo, kad galėtų papildomai užsidirbti. Nemaža fabrikų vasaros metu kelias sąvaites nedirbo, o atliko įvairius remontus. Tai tų fabrikų darbininkai ir veržės į fabrikus padirbėti.

Kaimiečiai, kurie vasarą itin smarkiai dirba, atostogas laiko tinginiavimu ir retas tesupranta jų prasmę ir tikslą, tad neatostogavo.

Beje, atostogavo ir keliolika tūkstančių mokslus einančio jaunimo, bet daugelis iš jų atostogas praleido prie lauko darbų ir namų ruošos, išskyrus turtingųjų vaikus.

NUTRAUKĖ ŠNIPŲ SUKURTĄ BYLĄ

Kaunas—Savo laiku Rokiškio saugumo policijos viršininkas gavęs agentūrinių žinių, kad Ignotiškių miške, netoli Rokiškio, komunistai darą slaptą susirinkimą.

Viršininkas su policininku nuvyko į tą vietą persekioti susirinkusių, tačiau del nakties tamsos ir miško tankmės sunku buvo ką padaryti. Policininkui buvę pavykę sulaikyti vieną pilietį peršauta koja, bet tuo metu kažkas iš medžių tankmės pradėję šaudyti į policininką ir policininkas buvęs priverstas bėgti. Toje vietoje rasta piniginė ir dvi kepurės.

Iš rastų piniginėj kvitų buvo matyt, kad piniginė yra Artamono Timofejevo, iš Pepalių kaimo, Rokiškio apskrities. Timofejevas buvo suimtas, pradėta kvota ir tardymas.

Už 4,000 litų užstato jis buvo paleistas, bet patrauktas kaltinamuoju už priklausymą komunistų partijai ir rengimą nelegalaus susirinkimo. Tačiau Apeliacinių rūmų prokuroras parašė išdavą bylą nutraukti, nes apkaltinimui nėra pagrindo, kadangi ir susirinkimas Ignotiškių miške ir priklausymas komunistų partijai paremtas agentūrinėmis žiniomis, o Vyriausio tribunolo yra aiškinimas, kad remtis vien agentūrinėmis žiniomis negalima.

SUČIUPO DAUG SPIRITO

Klaipėda.—Rugsėjo 4 dienos rytą Klaipėdos rajono pasienio policininkai pagavo stambią kontrabandą. Netoli švyturio miške jie aptiko 115 skardinių spirito, viso 1,500 litrų neakcizuoto spirito. Kam priklauso šis kontrabandinis spiritas dar neišaiškinta. Jis perduotas Klaipėdos uosto muitinei.

KULTŪRINA PIEVAS

Utena. — Apskrity smarkiai plečiasi pievų kultūrinimas. Praėjusiais metais sukultūrinta 200 ha, o šiais metais pareikšta noro kultūrinti dar 800 ha.

Pievos kultūrinamos su Žemės ūkio rūmų pašalpa.

AUDROS SUGRIOVĖ IR APGADINO APIE 400 TROBESIŲ

Utena.—Kaip buvo pranešta, rugpiūčio 25 dieną Utenos apskrityje siautusi audra padarė daug žalos. Tuos nusotolius suskaičiuoti dirba keturios komisijos.

Dar nevisai pagal tikrus duomenis visam apskrityj esą nugriauta ir apgadinta apie 400 trobesių, iškrėsta daug sodų, išlaužyta medžių, išgadinta pasėlių ir daržovių.

RADO DIDŽIOJO KARO LAIKŲ MINĄ

Utena. — Klovynių II kaime kasant linomarką rasta gerai užsilikusi vandeny 50 kilogramų svorio mina—minosvaidžio šovinys.

Rugsėjo 2 dieną ta minia komendanto parėdymu buvo susprogdinta. Įmetus ją sukurton ugnin mina po 5 minutų smarkiai sprogo.

VIENUOLIAI NENORI GYVENTI NETURTINGAM RAJONE

Nemunaitis.—Šiame Alytaus apskrities miestelyje kunigas Baltuška pastatė dviejų aukštų medinį namą—vasarnamį ir atidavė jį vienuoliams pranciškonams.

Žiemos metu tame name gyvena vienas vienuolis, namo užvaizda, o vasarą čia suvažiuoja 20—30 vienuolių.

Kadangi Nemunaičio apylinkės žmonės visai neturtingi, tai pranciškonai rengiasi tą vasarnamį parduoti ir iš čia visai išsikraustyti.

UŽ KĄ MELDĖSI LIETUVOS KATALIKAI PEREITĄ MĖNESĮ

Kaunas. — Pradžioj rugsėjo maldos apaštalivmas išleido katalikams proklamaciją, nurodydamas už ką katalikai turi melstis rugsėjo menesį. Be ko kita, tame sąraše buvo siūlyta melstis už tai, kad ateitininkai aukotųs Jėzaus širdžiai, kad šauliai gautų kapelionus, kad stiprėtų pairusi katalikų blaivybės draugija, kad būtų įsteigtas katalikų teatras, kad į katalikus pereitų protestonai ir taip toliau.

KAUNO MIESTO SAVIVALDYBĖ STATYS PLYTINĘ

Kaunas.—Kauno miesto savivaldybė per metus sunaudojanti per milijoną plytų. Kadangi dabar jaučiama plytų stoka ir ne visuomet jų galima gauti, o, be to, varoma mūrinės Lietuvos propaganda, tai nusitarė prie Kauno pastatyti didžiulę plytinę. Be plytinės Kauno miesto savivaldybė nori dar įsigyti ir bituko plytelių fabriką.

Plytinės statybos reikalams šiemet norima nupirkti žemės sklypą ir tam reikalui burmistras prašo tarybą 60 tūkstančių litų kredito.

KELEIVINIS AUTOBUSAS SU KELEIVIAIS ĮVIRTO Į GRIOVĮ

Panevėžys.—Rugsėjo 7 dieną autobusas, važiavęs iš Panevėžio į Biržus, Panevėžio-Biržų plente, ties Stanionių kaimu, sutiko važiuojantį vežimą, kuris nepaisydamas autobuso signalų nedavė kelio, o privažiavus arčiau, pasuko tiesiai į autobusą. Mašiną vairavęs, ne pats šoferis, o konduktorius Mockus Vladas, nenorėdamas susidurti su arkliu staiga pasuko į šalį ir autobusas nuvirti į griovį. Bet laimė, kad mašina iš lėto ėjo, tai mažai kas tenukentėjo. Iš 22 važiavusių keleivių lengvai sužeisti tik trys, o kiti visi išliko sveiki.

TĖVAS MIRĖ TĄ PAČIĄ VALANDĄ KAI SUSITUOKĖ JO DUKTĖ

Kaunas.—Nesenai Kaune žydų tarpe ištiko retas įvykis. Tūla uteniškė studentė V. jau seniai turėjo draugą kaunietį. Jos tėvas susirūpino dukters būkle ir prieš mėnesį buvo atvykęs į Kauną, kur susitikęs su savo dukters gerbėju paragino jį daryti praktiškas išvadas: vesti jo dukterį. Tas pažadėjo, tačiau delsė pasisakyti tiksliai, kada vedybos įvyks, nes jo motina kliudė tuoktis. Pagaliau jaunieji susitarė vieną dieną pas tūlą Kauno rabiną susituokti ir tai padarė be jo ir jos tėvų žinios. Studentė V. ištekėjusi tuoj pasiskubino telegrama pranešti saviškiams laimingą įvykį. Tačiau telegramos Utenoje jos tėvui neteko skaityti, nes pasirodė, kad beveik tą pačią valandą, kai studentė susituokė Kaune, Utenoje jos tėvas mirė. Telegramos gavimas namiškius dar labiau sujaudino.

AGRONOMAI PAAUKAVO KARIUOMENEI PABALNOTĄ ŽIRGĄ

Šiauliai.—Šiaulių apskrityje įvairiose žinybose dirbą agronomai ir įvairių sričių žemės ūkio specialistai Tautos šventės ir Lietuvos nepriklausomybės 20-ties metų sukaktuvių proga dovanojo divizijos štabui šaunų pabalnotą žirgą. Žirgą įteikė rugsėjo 8 d. parado metu. Priėmė divizijos vadas brigados generolas Reklaitis.

KAIP PAKLIUVO KĖDAINIŲ PLĖŠIKAI

Kėdainiai.—Prieš kurį laiką Kėdainių apylinkėje pasirodė plėšikai. Du vyrai ginkluoti revolveriais ir peiliais užstodavo žmonėms kelią Babėnų miške ir apiplėšdavo.

Plėšikai žmones terorizavo du-tris mėnesius, nes policija niekaip jų negalėjo sučiupti. Pagaliau vieną dieną Kėdainiuose pasirodė visiškai girtas J. Šmigelskis. Kaip triukšmaująs ir girtas Šmigelskis buvo uždarytas į policijos daboklę.

Del Šmigelskio girtuokliavimo policijai kilo įtarimas, nes jis Kėdainių restoranuose kelinta savaitė girtuokliavo, daug pragėrė ir nieko nedirbo.

Daboklėje Šmigelskis rado kitą pilietį besėdintį ir tam išeinant Šmigelskis prašė nueit pas Kišonienę ir ją įspėti, kad susitvarkytų.

Apie tai sužinojo policija ir ir pas Kišonienę buvo rastas pilietis Br. Griegaravičius, ginkluotas revolveriu; rasta ir vogtų daiktų.

Tardomas Griegaravičius prisipažino, kad su Šmigelskiu Babėnų miške užpuldinėję žmones ir plėšę. Prispirtas prisipažino ir Šmigelskis.

Paaiškėjo Griegaravičius su Šmigelskiu plėšdavo, o Kišonienė su Bielskiūte vogtus daiktus slėpdavo.

Apygardos teismas Griegaravičių ir Šmigelskį nubaudė po 15 metų sunkiųjų darbų kalėjimo, o Kišonienę ir Bielskiūtę po pusantrų metų sunkiųjų darbų kalėjimo.

Bielskiūtė buvo padavus apeliacinį skundą, bet Rūmai jos skundą atmetė.

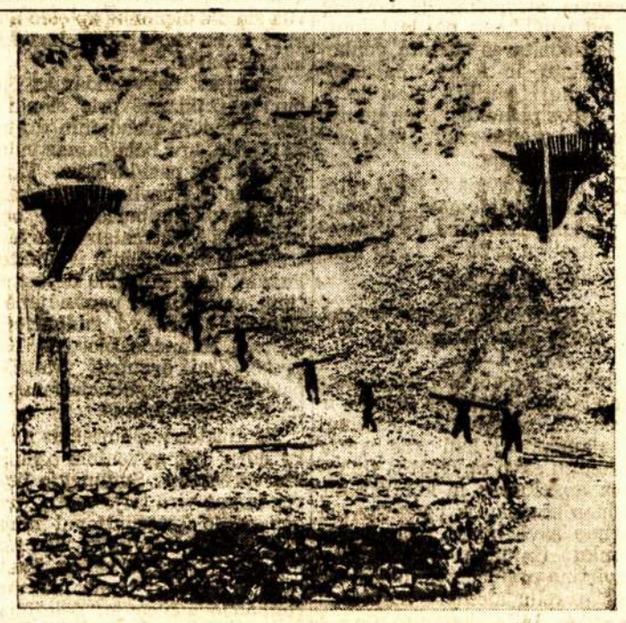

Čekoslovakijos darbininkai netikėjo, kad jie bus parduoti, todel sunkiai dirbo, kad sustiprinti požemines fortifikacijas. Čia jie matomi nešant medžius į požemines fortifikacijas. Bet visas jų pastangas atidavė Hitleriui Čemberlenas ir Daladje.

Kolonijos, Kurias Čamberlenas Neoficialiai Pažadėjo Hitleriui

Jau keli metai, kaip Hitleris reikalauja po karo prarastų Vokietijos kolonijų, o laike Municho konferencijos ir Čamberlenas pažadėjo šiuo klausimu turėti su Hitleriu kitą konferenciją. Tad tenka pažvelgti, kas tos kolonijos ir kokį vaidmenį vaidina Britų Imperijai.

Prieškariniais laikais Vokietija turėjo pietinėj Afrikoj užėmusi keturias dideles kolonijas: Togolandą, Kamerūną, Vokiečių Rytinę Afriką ir Vokiečių Pietvakarinę Afriką. Be šių keturių didžiųjų kolonijų, turėjo užvaldžius dar daugelį tarp Japonijos ir Australijos esančių salų, iš kurių svarbiausios buvo: Vokiečių Naujoji Gvineja, Bismarko ir Solomono salos, Vakarų Samoja, Nauru, Maršalo, Karolinos ir Mariano salų grupės.

Togolandas apima 34,000 ketvirtainių mylių, o Kamerūnas 295,795 ketvirtaines mylias; abi kolonijos randasi netoli ekvatoriaus, šiauriniam žemės pusrutulyje. Prieškariniais laikais, šiose dviejose kolonijose gyveno 2,000 baltųjų ir apie penkis milijonus afrikiečių. Sulyg Versalio sutarties, jos buvo padalintos tarp Anglijos ir Francijos, atiduodant Francijai didesnę dalį.

Abiejose kolonijose yra grynai tropiško klimato sąlygos, tačiau turtingos augalais. Kolonijos produktuoja brangiuosius kaulus, užaugina daug kakao, žeminių riešutų, kopro, palminių branduolių ir daug kitokių tropiškų augalų. Francūzai ir anglai iš čionai per metus išveždavo ir įveždavo už apie 70 milijonų dolerių prekių. Veik tokią pat naudą iš čionai sėmė ir vokiečiai prieš didįjį karą.

Buvusi Vokiečių Rytinė Afrika užima 387,132 ketvirtaines mylias, randasi irgi netoliausia ekvatoriaus pietiniame žemės pusrutulyje. Pokariniais laikais pavadinta Tanganjika ir pasidalinta tarp Belgijos, Anglijos ir Portugalijos: veik devyni dešimtdaliai teko Anglijai ir vienas dešimtdalis Belgijai ir Portugalijai. Prieškariniais laikais čionai gyveno apie 5,000 baltųjų, o dabar apie 8,000, iš kurių didelė dalis buvusieji vokiečiai kolonistai.

Kaip ir jos šiaurinis kaimynas, Anglijos valdoma Kenija, Tanganjiko teritorija yra tropiška šalis, bet aukštuose pajūrio kalnuose europiečiai randa patenkinančias ir sveikas gyvenimo sąlygas. Anglai, atėmę nuo vokiečių šiuos žemės plotus, vien tik į geležinkelių statybą įdėjo 40 milijonų dolerių.

Tanganjiko prekės yra brangieji kaulai, medvilnė, kava ir auksas. Eksportas siekia veik pustrylikto milijono dolerių. Kavos, medvilnės plantacijos ir kitos išdirbystės yra baltųjų nuosavybės, kuriose dirba virš pusaštunto milijono afrikiečių. Tanganjiką valdantieji kapitalistai yra net išleidę obalsį, kad šioj šalyje nėra vietos Jungtinių Valstijų bei Kanados pavyzdžio imigracijai. Kas nori atvykti į Tanganjiką, turi atsivežti krepšį pinigų, o pigių darbo jėgų yra pakankamai, sako kapitalistai. Šią koloniją Anglija valdo pagal mandatą.

Pietvakarinė Afrika, ketvirtoji buvusi didžioji Vokietijos kolonija, randasi pietiniam žemės pusrutulyje, gana toli nuo ekvatoriaus, ir užima 322,348 ketvirtaines mylias. Pokariniais laikais prijungta prie Anglijos valdomos Pietų Afrikos Unijos. Prieškariniais laikais čionai gyveno 12,000 baltųjų, o dabar 32,000.

Ši šalis yra pagarsėjusi pasakiškai turtingomis deimantų kasyklomis. Nuo 1919 metų iš čionai išvežta į visą pasaulį už 100 milijonų dolerių deimantų. Deimantų pramonę galima būtų dar daugiau išplėsti, bet kadangi kasyklos randasi deimantų trusto kontrolėj, paskutiniu laiku uždaryta daug deimantų kasyklų, kad nekonkuravus Kimberley deimantų.

Pacifiko vandenyne salos irgi randasi tropiškose srityse, vienoj ir kitoj pusėj ekvatoriaus, turtingos įvairiais augalais ir mineralais, ypatingai fosforu. Be to, jos turi didelę strateginę reikšmę. Įsigalėjus naziams, jie lengvai galėtų užviešpatauti visai arti esančią Anglijos valdomą Naująją Gvinėją ir netoliese esančią Australiją ir dominuoti Pacifiko vandenyne.

Laimėjęs Čekoslovakijoj pergalę, Hitleris su nachališkumu reikalaus šių turtingų ir strateginių kolonijų, ypatingai dar labiau, kad Čamberlenas pažadėjo tartis. Bet ką apie tai pasakys Anglijos žmonės, svarbiausiai kapitalistai, nes tos kolonijos buvo svarbiausiu jų skarbčium. Ar nepriskaitys Čamberleno prie Britų Imperijos išdavikų? Tai parodys netolima ateitis.

Krutamieji Paveikslai 2-jose Didžiose Šalyse

Bile vienas, kuris dažnai lanko teatrus ir studijuoja krutamuosius paveikslus, gali lengvai pastebėti, kad per paskutinius dvejus metus judžiuose padaryta daug atmainų, pagerinimų.

Jungtinėse Valstijose yra didžiausia judžių gamyba. Šale jų yra kita didelė šalis, kuri prieš keliolika metų nepasigamino nei vieno judžio, o išandien jau užėmė pasaulyje judžių gamyboj gerbtiną vietą. Tai Sovietų Sąjunga, kuri, kaip ir Jungtinės Valstijos, ne tik pakilo judžių gamyboj, bet padarė didelius pagerinimus. Tą galima pastebėti filmoj "Gynimas Sibiro."

Šis judis turtingas visuomeniniu sujudimu ir romantika, techniškai daug geriau apdirbtas, negu pirmesnieji Sovietų judžiai: scenerijos, šviesų parinkimas, pats filmavimas ir charakterių pritaikymas toli prašoka pirmesnius Sovietų judžius. Patarčiau kiekvienam šį judį pamatyti.

Dabar grįžkime prie Amerikos judžių ir žvilgterėkime, kas naujo šios šalies judžių industrijoje. Kaip aukščiau paminėjau, Amerikos judžių industrija taip pat velkasi nauju rūbu. Prasidėjus Sovietų judžių eksportui į Jungtines Valstijas, Hollywoodo judžių gamintojai pajuto didelę kompeticiją ir turėjo pripažinti, kad naujas konkurentas yra labai rimtas ir žemina jų industriją. Tiesa, ne visi Amerikos filmų gamintojai tą suprato ir pradėjo sukti prie pakaitų, bet daug jų suprato. Tą gerai suprato Wagnes, todel pagamino Ispanijos liaudies nelaimes vaizduojantį judį "Blokada." Jis ketina pagal naują idėją pagaminti daugybę judžių.

Štai, "Milžinų Klonio" paveikslluose matosi jau kiti vaizdai, negu originalėj novelėj ir ne delto, kad pagal novelėj patiektus vaizdus būtų perbrangu pagaminti judį, bet del to, kad sulyg pakaitos pagamintas judis prirodytų, jog kapitalistai yra gerų žmonių klasė ir kad darbininkų klasė dar pasitikėtų jais. Originalėj novelėj vaizduojama, kaip du miškų magnatai kovojo prieš vienas kitą, o judyje vaizduojama, kaip sukčius medžio magnatas kovojo su grupe valstiečių, remiamų jaunesnio magnato. Kovos laimėtojais išėjo valstiečiai ir juos remiantis jaunesnis magnatas. Judžio tikslas yra prirodyti, kad nekurie kapitalistai yra su darbo žmonėmis.

Be to, mes judžiuose jau galime matyti Rockfellerio ir Fordo gyvenimo paveikslus. Parodoma, kaip Rockefellerio tikslas buvo išleisti dešimtuką, tuo pačiu laiku surinkti daugybę dešimtukų. O Fordas pasistatė sau tikslą darbininkams duoti į dieną po penkinę, bet tuo pačiu laiku iš jų išplėšti daugybę pelno.

Kapitalizmas, norėdamas tęsti savo viešpatavimą Amerikoje, ieško naujų švietimo kelių, nori užslėpti nuo žmonių tikruosius gyvenimo faktus, kas geriausia galima atlikti judžių pagelba. Tokiais paveikslais jie nori prirodyti, kad kapitalistai yra geri žmonės ir neverta prieš juos organizuotis į amatų unijas.

Sovietų Sąjungos judžiai yra vienintėliai teisingiausi paveikslai. Juose atsispindi tikrasis žmonių gyvenimas ir charakteriai. Kiekvienas žmogus, papuolus progai, turi pamatyti Sovietų Sąjungoje gamintus judžius.

Kritikas

Alytus.—Rugpiūčio 4 d. naktį Alytaus valsčiuj, Žaunieriškių kaime per langą į A. Kieliaus namus įsibrovė plėšikai. Jie miegojusį lovoje Kielių į galvą nušovė, o jo žmonai revolverio drūtgaliu apdaužė galvą ir sulaužė ranką, bet moteris, matyt, su plėšikais atkakliai grūmėsi, nes pas ją liko atimtas revolveris.

JULIO ALVAREZ DEL VAJO, Ispanijos užsienio reikalų ministeris (dešinėj, apačioj) kalba Tautų Lygos posėdy, Genevoj. Savo kalboj jis smarkiai kritikavo Tautų Lygą už neveiklumą ir Angliją ir Franciją už jų daromas "klaidas."

Informacijos

AR ŽINOTE, Kad

Toronto miesto majoras į metus algos gauna $11,500; kontrolieriai po $5,000; aldermanai po $1,200.

Dominion banko namas ant King ir Yonge kampo kainavo $2,850,000.

Torontas miestu pavadintas 1834 metais ir apėmė 6,613 akrų, o majoru buvo William Lyon Mackenzie. Dabar Torontas apima 34 ketvirtaines mylias.

1937 metais Ontarijos provincija pajamų mokesčių federalei valdžiai sumokėjo $58,162,075.

Po Pirmo Šiame Sezone Frontenakiečių Parengimo

MONTREAL, Que.—Sekmadienį, spalio 2 d., frontenakiečių svetainėje buvo perstatyta 6 veiksmų drama "Kruvini Brilijantai." Veikalas vaizduoja apgavikus, pasinaudojančius meile ir alkacholiu ir sunaikinusius dorų žmonių gyvenimą. Bet geros ir rimtos tarnaitės dėka jiems turtas grąžinamas. Bet pati vyriausia kaltininkė nužudoma savo sebro, jau tuomet, kai ji savo klaidą atitaisė.

Artistai: J. Smetona, K. Keršienė, turtingų ponų roles atliko gerai, jų sūnus — Br. Juraitis vaidino kaip visada. Žydo bankininko rolėj—J. Mikaliūnas—nepamainomas. Smukininko žydo—J. Petronis ir jo kostiumieris, drg. Mileris—puikiai vaidino. Čia visi seni artistai, nepirmą kartą scenoje, tad apie juos daug ir nekalbėsim.

Bet šiam veikale "atradom" dvi naujas "žvaigždes." Tai Vandos rolėj A. Čelkytę ir tarnaitės—J. Kielaitę. Abi jaunuolės pirmą kartą scenoje, bet nepamainomai atliko savo sunkias, vietomis tragediškas roles. Iš jų galima tikėtis, kad sulauksim gerų talkininkių mūsų scenoje. O vadovybę reikia pagirti, kad surado naujų artistų.

Tai tiek apie artistus. Bendrai veikalas pavyko gerai. Ir nežiūrint kai kurių režisiūros bei techniškų klaidų, kurias galima visada pataisyti, tenka pastebėti, kad vaidinimas buvo vedamas gabių rankų.

Grimavimas puikus. Drg. E. Juraitienė matyt jau gerai įsitreniravus savo darbe, o ypač gerai sekasi barzdas lypdyti. Nežinau, ar kas jau ir bepavaduos grimavime drg. E. Juraitienę.

Man, kaipo asmeniui, nepatiko tas, kad visas veikalas labai antisemistinis. Ar jaugi tie žydai tokie visi "niekadėjai?" Juk mes žinom, kad nežiūrint nei tautos, nei rasės mes turim gerų darbininkų vadų. Ateityje reikėtų vengti griežtų veikalų, smerkiančių kokią nors rasę arba tautą.

Mirta

Iš Ispanijos

Brangus Drauge!

Vakar gavau nuo tavęs siuntinį. Ačiū už tokios rūšies dovaną. Tos rūšies dovana pas mus labai branginama, kadangi tabako čia labai didelis trūkumas. Jau trys mėnesiai, kaip negaunu laiškų iš užsienio. Jau buvau pradėjęs nusiminti, maniau, kad užsieniniai laiškai negali manęs pasiekti. Be to, pradėjau priprasti prie čionykščio gyvenimo, prie naujų draugų ir šios šalies gyventojų. Tuo pačiu laiku pradėjau pamiršti ir praeities draugus. Tik kiekvienas iš Kanados gautas laiškas ar dovana primena praeities draugus, su kuriais kartu petys petin kovojau už geresnį būvį ir tuo pradedu mintimis kartu su jumis, draugai, gyventi.

Žinoma, jūs norite žinoti, kaip man sekasi. Vakar sukako metai laiko, kaip įstojau į Tarptautinę Brigadą, tai yra sukako metai kareiviško gyvenimo. Per minimą laiką teko būti daugelyje Ispanijos vietų ir dalyvauti daugelyje frontų. Paskutiniu laiku dalyvavau Levente fronte. Gegužės 26 dieną buvau sužeistas į koją. delko beveik du mėnesiu turėjau išgulėti ligoninėj. Dabar jau esu sveikas ir sugrįžau į savo dalį. Mano dalis dabar poilsyje, tad esam užpakaly fronto. Tai tiek apie save.

Keletą žodžių apie Butrimą ir Grigaravičių. Kovo mėnesį Teruelio fronte buvau sutikęs Butrimą. Jis labai gerai jautėsi ir linksmai pasakojo iš kovos laukų istorijas; pasakojo visokių dalykų, juokingų ir šiurpulingų. Ypač juokiausi, kai pasakojo apie savo "krikštą," tai yra apie pirmos atakos įspūdžius. Sakė: "brolau, pirmas šokau ant fašistų apkasų, bet ne iš drąsumo, o iš baimės." Sako, "pamačiau, kad fašisto paleista granata krinta tiesiai ant manęs, tad iš visų jėgų šokau ant fašistų apkasų, bet nepastebėjau, kaip mano kelnės liko ant spygliuotų drątų tvoros, tik po to pasigedau kelnių ir pastebėjau ant blauzdų kraują."

Jis man pasakojo, kad Grigaravičius buvo sužeistas. Be to, paskutiniu laiku bebūdamas ligoninėj sutikau vieną kanadietį, kuris pasakojo, kad matęs Grigaravičių vienoj ligoninėj.

Kur dabar yra Butrimas, nežinau, nes jo brigada Barcelonos pusėj, o aš randuosi Valencijos pusėj. Mackenzie-Papineau batalijone nebuvau, nes tarnauju artilerijoj.

Siunčiu širdingiausius linkėjimus visiems Winnipego lietuviams. Lai gyvuoja demokratija!

L. Kisielius

Liaudies Balso Administacija

Kreipiasi į visus gerbiamus Liaudies Balso skaitytojus prašydama atsinaujinti prenumeratas, kurių jau pasibaigę.

Draugai! Laikarščio leidimas reikalauja daug išlaidų. Tų išlaidų negali išvengti nei vienas laikraštis. Tuo labiau yra sunku verstis darbininkiškam laikraščiui, nes jis negauna jokios pagelbos iš kitur, o tik iš prenumeratų ir aukų.

Liaudies Balsas buvo siuntinėjamas daugeliui skolon, kurie savo prenumeratos neatnaujino laiku. Nemokėjimas tų užsilikusių prenumeratų Liaudies Balsui būtų didelis smūgiu. Bet administracija tikisi, kad tie draugai nesutiks skriausti savo Liaudies Balso, šio vienintėlio Kanados lietuvių laikraščio, ir pasistengs atsiteisti.

Ugdykite savo Liaudies Liaudies Balsą!

Kiekvienas lietuvis, kiekvienas Liaudies Balso skaitytojas stengkitės laiku atsinaujinti savo prenumeratas; stengkitės gauti naujų skaitytojų ir tuo prisidėti prie kultūrinio darbo.

Kiekvienoje lietuvių kolonijoje prašome draugų bei draugių imtis iniciatyvos ir kiek galint pasidarbuoti atnaujinant prenumeratas ir gaunant naujų skaitytojų.

Turime viltį, kad šis atsikreipimas bus priimtas kiekvieno sąžiningo Liaudies Balso skaitytojo.

ADMINISTRACIJA

Pranešimai

Winnipeg, Man.

Susirinkimas

Šiuomi pranešu, kad LLD 217 kuopos Moterų Skyriaus mėnesinis susirinkimas įvyks spalio 16 dieną, 2 val. po pietų, po antrašu 63½ Barber St., Winnipege.

Kviečiame visas nares ir simpatikes į viršuj minėtą susirinkimą atsilankyti, nes turėsime aptarti daug svarbių reikalų. Malonėkite atsilankyti laiku, nes po šio susirinkimo turėsime korespondentų ratelio susirinkimą.

M. Purienė

Korespondentų Ratelio Žiniai

Jau gerokas laikas praėjo nuo to, kaip kiekviena organizacija išsirinko po kelis korespondentus, bet korespondentai neturėjo nei vieno susirinkimo bei pasitarimo. Taipgi, draugai ir draugės, priklausantieji korespondentų rateliui, Moterų Skyriaus yra prašomi susirinkti spalio 16 d., 5 val. vakare, 63½ Barber St., Winnipege.

Malonėkite atsilankyti! Nesivėluokite, nes reikalas svarbus, naudingas ir užims kelias valandas laiko.

M. Purienė
M. S. Koresp.

Montreal, Que.

Masinis Mitingas ir Diskusijos

Rengia L.L.D. 137 kuopa, penktadienį, spalio-October 14 d., 8 val. vakare, posančialiečių salėj, 01234 Charlevoix St.

Kadangi šiuo laiku pasaulinė situacija, ypatingai Europoj, įtempta ir pastatyta baisaus karo kryžkelėje, arba tik tuo tarpu karo gaisras atitolintas Čekoslovakijos sąskaita, tad išsiaiškinimui kas to viso kaltininkai ir šaukiamas šis mitingas, kuriame apart kalbėtojų bus ir **plačios diskusijos.** Todel kviečiame visus posančialio ir apylinkės lietuvius-es dalyvauti.

Valdyba

Gražus Perstatymas

L.L.D. 137 kuopa, pirmu kartu šiame sezone, **ruošiasi perstatyti puikią šešių veiksmų dramą,** sekmadienį, spalio-October 16 d., posančialiečių salėj, 01234 Charlevoix St.

Kviečiame visus ir visas atsilankyti—atsilankę nesigailėsite. Pradžia 6.30 val. vak.

Rengėjai

Moterų Domei

Šiuomi pranešame, kad 47 kuopos moterų skyriaus susirinkimas įvyks penktadienį, spalio 14 d., 8 val. vakare, 2114 Frontenac St.

Visas nares ir simpatikes kviečiame dalyvauti.

Komitetas

Toronto, Ont.

Fruktų Balius

Sūnų ir Dukterų Kanados Lietuvių Savitarpinės Pašalpos Draugijos 1-ma kuopa rengia didelį **fruktų balių** su šokiais, 15 dieną spalio mėn., šeštadienio vakare, 6 Denison Ave.

Prašome senus ir jaunus atsilankyti. Bus gera ukrainų muzika. Linksmai visi laiką praleisime ir minėtą draugiją paremsime.

Įžanga su drabužių padėjimu 20 centų.

Parengimų Komisija

Bangos Chore Reiškiasi Entuziazmas ir Veiklumas

TORONTO, Ont.—Nuo to laiko, kada jaunuoliai paėmė Bangos Choro vadovybę, choras ne tik padidėjo nariais, bet smarkiai pakilo ir choro veikla. Sezono pradžioje turėjome tiktai chorą, o dabar turime smarkiai veikiančius jaunuolių vadovaujamus komitetus. Štai turime iš dviejų jaunų žmonių susidedantį choro centralinį kultūrinį komitetą, iš penkių žmonių susidedantį finansinį komitetą ir dabar turime chorui akompanuoti orkestrą. Tai vis darbai daugiausia atliekami jaunų žmonių.

Su šiuo straipsneliu noriu parodyti, kad jaunuoliai turi sugabumų, energijos ir supratimo. Suaugusieji turėtų priimti kritikos už neganėtiną davimą jaunuoliams paramos. Jaunuoliai galėtų lietuviškom organizacijom daug pagelbėti, jei suaugusieji teiktų jaunuolių veikimui tinkamą pagelbą.

Pradėdami šį sezoną, numatome daug gerų pasekmių. Operetę, kurią ruošiamasi perstatyti, bus galima suvaidinti, nes choru susijungus su orkestru, galima bus atlikti taip puikiai vaiatliktas Kandos letuvų cmf cfw dinimą, kaip jis niekad nebuvo atliktas Kanados lietuvių tarpe.

Choras sutiko dalyvauti kitą metą atsibūsiančioj Pasaulinėj Parodoj. Kelionės išlaidoms sukelti išrinkta komisija jau turėjo vieną šokių parengimą. Taip pat planuoja surengti maskaradą, kokio niekad nebuvo surengę lietuvių organizacijos.

Maskarade grieš puiki orkestra, bus "floor show" ir trims geriausia apsimaskavusiems bus suteiktos dovanos. Tad iškalno pasirinkite kaukes, draugus ir ruoškitės maskuotai dalyvauti atsibūsiančiam didžiausiam lietuvių maskarade, kuris įvyks spalio 29 dieną, lietuvių svetainėje, 6 Denison Ave. Kartu ir pasiūlome, kad pasirinkti kaukes vaizduojančias Paryžiaus teismą, havajietį, klouną, meksikietį, kaubojus, arabą ir kitus.

Taip pat laikas stoti į chorą ir orkestrą. Kol turite energijos, tapkite šios organizacijos dalimi.

N. D.

Miškų Klajūnai Gamtos Viliojančiose Apylinkėse

LONG LAC, Ont.—Šiuo vardu vieta randasi už poros šimtų mylių nuo Port Arthuro į šiaurryčius, kur persikerta iš rytų į vakarus ir iš pietų į šiaurę einančių geležinkelių linijos. Miestelis, lyg koks kaimas, nusidriekęs apie mylią ilgio, supąs šiaurinį didelio ežero kampą, turi apie porą šimtų gyventojų. Pietrytiniame sausžemio iškyšuly baltuoja dideli vasarnamiai, o antroje pusėje, beržyne stukso išmėtytas indijonų kaimelis su viduryje kaimelio raudonuojančia didele bažnyčia. Šiaurinėje pusėje, giliomis tarpkalnėmis gargaliuoja sraunios upės srovė, o pietuose liūliuoja dideli vandens plotai.

Apylinkė, žodžiu, gamtinis perlas, kuris vilioja kiekvieną gamtą mylintį žmogų. Delto čia randasi net trys moderniški viešbučiai ir keletas valgyklų. Tai vieta, kuri įvairi gamtos grožiu, taip pat ir žmonių santykiais. Čia veikia baltųjų žmonių ir indijonų sukurta savotiška kultūra. Baltieji su raudonaisiais kartu meldžiasi vienoj bažnyčioj, matosi ir sumaišytų rasių žmonių.

Nežiūrint, kad dabartiniu laiku gamta prarado savo grožį ir daugeliu žvilgsnių pasidarė žmogui nepalanki, čionai "turistų" skaičius nesumažėjo, bet kaskart didėja. Pastarieji vietinių gyventojų skaičių jau žymiai perviršijo.

Mat pradžioj rugsėjo mėnesio buržuaziniai geltonlapiai paskelbė, kad viena čionai esanti miškų kompanija gamins didelius kiekius popiermalkių. Kadangi miškų industrijoj ir kitose pramonėse buvo didelė bedarbė, tai bedarbiai pradėjo prekiniais traukiniais į šią vietą važiuti iš visų kraštų. Policija pasipriešino tokiai emigracijai, su buožėmis trukdė atvykimui ir apsigyvenimui, bet nieko nelaimėjo. Vėliau lyg ir pats darbininkų susigrūdimas šiek tiek nusistovėjo, nes darbo nebuvo, tai vieni atviažiavo, o kiti išvažiavo.

Dabar, kompanijai įsirengus vasarnamyje ir dvi kempes užpildžius darbininkais, bedarbius policija išvijo į vidurį miško, kur rūbų išsiplovimui ir valgio išsivirimui nėra vandens. Taip gyvendami jie ne tik patys kenčia vargą, bet ir pykina apylinkių gyventojus.

Buržuazinė spauda skelbia, kad kirs 120,000 "kordų," bet kiek girdisi, tai kompanija pagamins tik 30,000 "kordų." Tam darbui paėmė porą šimtų darbininkų, o apie trejetą šimtų apgyvendino miškų tarpkalnėse, kur maitinasi grybais ir laukia darbo. Šie miškų klajūnai kartais būriais ateina į miestelį pasižiūrėti truputį turtingiau gyvenančių indijonkučių. Dabar toks gyvenimas dar šiaip taip pakenčiamas, bet tuoj atšals oras, klajūniškas gyvenimas paliks neįmanomas, miškų gyventojai suvažiuos į miestelius ir pradės kovot už pašalpas. Tai tokios ateinančiai žiemai mūsų viltys.

Šioj giružėj randasi ir desėtkai lietuvių. Mus aplanko Liaudies Balsas, per kurį matome kas dedasi plačiame pasaulyje. Iš jo vertiname darbo klasės laimėjimus ir pralaimėjimus. Per Liaudies Balsą ir mes kalbame į įvairių įsitikinimų žmones, tik ne į Toronto "socialistus," kurie mėgina ardyti lietuvių vienybę ir netiesioginiai padėti valdančiai klasei, kuri daugelį žmonių pradeda stumti į primityvį girių gyvenimą.

Šiaurės Gyventojas

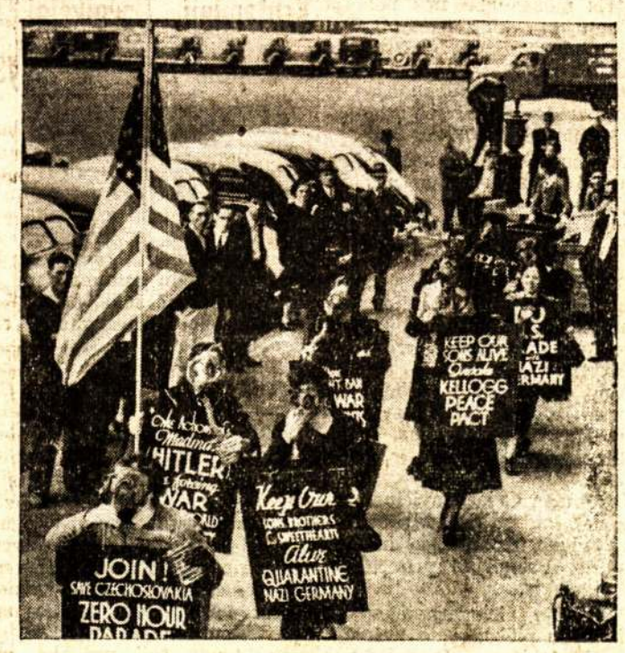

New Yorko moterys, užsidėję dujokaukes, apsirengę liūdesio drabužiais, demonstruoja savo protestą prieš nazių veržimąsi į Čekoslovakiją.

Kaip Kas iš Montrealo

Plačiai Išsivysčiusi Gemblerystė

Rugsėjo 30 d. Montrealo policija padarė užpuolimus ant aštuonių gemblerystės įstaigų, kur areštavo 153 asmenis.

Šita ataka ant gemblerystės įstaigų atžymėtina tuo, kad laike dviejų valandų padaryta du puolimai ant tų pačių įstaigų ir antru kartu rado daug plačiau vedamą gemblerystės biznį. Pati policija stebisi, kaip taip greitai galėjo įsisteigti antru kartu, kuomet jiems buvo išjungti telefonai, o antru kartų nuvykus jau rado "pilnoje tvarkoje" vedant biznį.

Šitas įvykis atidengia šviesumon tas įstaigas, kuriose nevienas ir mūsų tautinis brolis persiauklėjo arba persiauklėja linkui kriminalistų kategorijos. Jos veikia labai artimai susirišę su net gana aukštais valdininkais, kurie iš to turi riebius pelnus kyšių pavidale, o valdžia stambias pajamas iš baudų. Ir iš šios atakos, ant gemblerystės įstaigų, valdžia gavusi $10.000 įplaukų baudomis, ką praneša miesto didlapiai.

Bedarbius Ruošiasi Pastatyti Prie Darbo už Pašalpas

Spalio 1 d. Montrealo miesto, Kvebeko provincijos ir federalės valdžios atstovai svarstė, kad artimiausioj ateityj 25,000 Montrealo pašalpų ėmėjų bus pristatyti prie darbo už pašalpas. Didlapiai skelbia, kad išdirbę $8,000,000 projektą darbams del pašalpų ėmėjų. Girdi, duosią dirbti tiek, kad įplaukos už darbą būtų lygios dabar gaunamai pašalpai. Reiškia, ponai planuoja pasikinkyti bedarbius dirbti už tas mizernas pašalpas, kuriomis vargu beišlaikoma bedarbių gyvybė.

Daugiausia darbus numatę vesti prie parkų gerinimo.

Nedarbo Mėnesiams Planuojamas Fondas Del Laivų Darbininkų

Spalio 4 d. Kanados laivų kompanijos viršininkas ir Laivų Darbininkų Unijos prezidentas paskelbė, kad planuojama įsteigti fondą, iš kurio būtų mokama laivų darbininkams kaip ir pašalpa laike žiemos mėnesių, kada Kanados ežerai ir upės užšalę ir sustoję darbai laivuose.

Visa bėda tame, kad tas fondas planuojamas sudaryti vien iš laivų darbininkų algų, kurių dalį kompanijų viršininkai išskaitys tuo laiku, kada laivų darbininkai dirbs. Planuojama atskaityti po tiek, kad laike trijų nedarbo mėnesių darbininkai gautų po apie $40 į mėnesį ir tuomi "išgelbės" darbininkus nuo ėmimo valdiškų pašalpų kaipo bedarbiai.

Kadangi Kanados upių ir ežerų laivų darbininkų yra 5,800, kurie organizuoti į uniją, tai planuojamas fondas gali susidaryti labai didelis, iš kurio kompanija leisdama jį apyvarton turės gražaus pelno, nors ir žada, kad laivų darbininkų paimtų algų dalis bus išmokama procentais.

Unija turėtų kinkyti ir bosus, kad ir jie prisidėtų prie pergyvenimo nelaimingųjų nedarbo mėnesių.

Lietuvių Kalbos Pamokos

Montreale randasi suaugusių lietuvių, kurie nusistatę padidinti lietuvių kalbos žinojimą. Tuo susiinteresavę draugai planuoja įsteigti lietuvių kalbos pamokas.

Kelios dienos atgal buvau sutikęs drg. V. Bunkų, kuris, gal, labiausia susijdomavęs lietuvių kalbos papildomu pasilavinimu; jis jau susitaręs su kita penketa draugų ir ieško "daraktoriaus," kuris sutiktų duoti lietuvių kalbos pamokas. Kiek numatoma, tai greitai ras ir jiems reikiamą mokytoją.

Tai gražus žygis ir labai remtinas. Tuo susijdomavę draugaiės prašomi tartis su virš nurodytu draugu arba su LLD kuopų valdybomis.

Miesto Kivirčai su Elektros Šviesos ir Jėgos Kompanija

Spalio 5 d. pats Montrealo majoras lankėsi Elektros Šviesos ir Jėgos Co. centralinėj raštinėj reikalaudamas, kad kompanija paskelbtų savo apyvartos finansines apyskaitas ir kontraktus, kuriuos kompanija padarius del plėtimo savo biznio. Namų Savininkų Sąjunga reikalavimą patvirtino pasiųsdama nuo savęs panašų reikalavimą, kaip kad majoras.

Matomai yra padaryta milžiniški pelnai ir atvirai nenori paskelbti, kad nesukėlus elektros vartotojų reikalavimų del nupiginimo mokesčio už elektros naudojimą.

Bedarbių Pašalpos Montreale

Nors labai sunkiai, bet esamu laiku Montrealo bedarbiai pašalpos gauna sekančiai: pavieniai bedarbiai $3.18 į savaitę; šeima iš dviejų asmenų $5.78; šeima iš penkių asmenų $9.57; iš aštuonių—$13.10; iš dešimts—$15.56; iš dvylikos ir daugiau—$18.60.

Dabar planuoja pakeisti tiesiogines pašelpas uždarbiais. Ir nors iškart buvo nusistatę, kad duos tik tiek uždirbti, kiek dabar duodama pašelpa, bet pašelpos stotyse patyrę bedarbių tuo nepasitenkinimą, dabar planuoja duoti truputį daugiau uždirbti prie pašelpinių darbų, negu dabar gaunama pašalpa. Darbuose prie parkų ir gatvių taisymo su uždarbiu 35 centais į valandą duos uždirbti į savaitę sekančiai: pavieniui asmeniui $4.50; šeimai iš dviejų $9.00; iš penkių, $13.00; iš aštuonių, $16.00; iš dvylikos, $20.00 ir trylikos ir daugiau po $21.00. Griežtai aprubežiavo, kad pavienis bedarbis gautų dirbti nedaugiau 669 valandas į metus ir šeima iš trylikos narių ne daugiau 2,120 darbo valandų.

Kažin kaip bedarbiai sutiks šį miesto ponų žadamą "gerlaikį".

Atkartotinai Protiniai Susirgo Jaunuolis D. Kadis

Spalio 5 d. lietuvis jaunuolis D. Kadis atkartotinai pateko į Long Pointo proto ligomis sergančių ligoninę, iš kurios jis buvo keli mėnesiai atgal išėjęs ir atrodė visiškai sveikas. Dabar ten pakliuvo nė jo tėvams nežinant.

Toks nelaimingas susirgimas atsikartojo greičiausia del to, kad jo tėvai jau kelintas metas gyvena iš pašelpos, kuri paskutiniu laiku iš jų buvo dalinai atimta.

Vientūrio sūnaus tėvams Kadžiams reiškiu nuoširdžiausį užuojautos žodį, del jų sūnaus D. nelaimės.

L. B. Koresp.

DRG. J. SURVILA APLEIDO SUDBURĮ

SUDBURY, Ont. — Visiems Sudburio lietuviams gerai žinomas veiklus ir draugiškas S. Survila šiomis dienomis apleido Sudburį ir išvyko į kitas kasyklas ieškoti darbo.

Draugas, begyvendamas Sudburyje priklausė prie čionai esančių dviejų pašalpinių draugijų skyrių, kur bebūdamas valdybose daug pasidarbavo. Taipgi draugas S. Survila net du kartu atstovavo sudburiečius: buvo pasiųstas Montrealan laike Montrealo Lietuvių Sūnų ir Dukterų Pašalpinės Draugijos dešimtmetinių sukaktuvių paminėjimo ir nesenai atstovavo sudburiečius antram Kanados Lietuvių Kongrese. Tad draugas yra daug pasidarbavęs sudburiečiams už ką bus nepamirštas.

Jis apleido sudburiečius ne savo noru, bet gyvenimo aplinkybių verčiamas. Sudburyje begyvendamas virš trijų metų, draugas dirbo International nikelio kompanijos kasyklose, kur buvo net tris kartus sužeistas. Paskutinė nelaimė papuolė šių metų rugpiūčio mėnesyje: geležinis įrankis užgavo burną, du dantis visiškai išmušė ir du išlenkė iš smegenų, kuriuos šiaip taip atitaisė.

Po šio susižeidimo, padirbus apie porą savaičių laiko, draugas liko atleistas nuo darbo, nors ir dar buvo galutinai nepasveikęs. Taigi kol dar lankėsi pas gydytojus gyveno Sudburyje, o pasveikęs, rugsėjo 27 dieną atsisveikino su draugais ir išvažiavo kitur darbo ieškoti.

Mes, sudburiečiai, netekę gero draugo, visuomet jį prisimename ir linkime draugui susirasti kitą darbą ir nepamiršti mūsų.

Sudburietis

Iš Administracijos

Drg. J. Gudonis, Pamour, Ont., atsinaujindamas metams prenumeratą, paaukavo Liaudies Balsui 50 centų.

Drg. M. Guoba, Toronto, gavo vieną naują Liaudies Balso skaitytoją.

Drg. A. Keršys, Montreal, gavo vieną naują Liaudies Balso skaitytoją.

Drg. V. Saladžius, St. John, Que., atsinaujindamas metams prenumeratą, prisiuntė vieną dolerį Liaudies Balsui aukų.

Kada New Yorke sustreikavo 15,000 Amerikos Darbo Federacijos šoferių, dirbančių privatinėms trokų kompanijoms, valančioms miesto išmatas, majoras La Guardia sumobilizavo 800 senų trokų. Ši mobilizacija buvo atlikta tuo tikslu, kad priversti privatines trokų kompanijas patenkinti šoferių reikalavimus. Bandymas pavyko—šoferiai streiką laimėjo.

Čekoslovakijos Komunistai Šaukia Ginti Respubliką

PRAGA.—Čekoslovakijos Komunistų Partijos centro komitetas praeitą sąvaitę buvo sušaukęs parlamento atstovų, senatorių ir kitų aukštų pareigūnų konferenciją, kurioje išaiškino, kad atėjo valanda, kada Čekoslovakijos demokratiški žmonės privalo susivienyti ir visomis jėgomis apginti demokratišką respubliką.

Senatorius Smeral sveikino anti-fašistiniai nusistačiusius vokiečius, kurie ėjo savo pareigas parubežiuose iki paskutinės valandos ir kartu su čekoslovakais saugojo žmonijos ateitį.

Dabartinėse sunkiose sąlygose, Smerel nurodė, kad jie pasiliko tokiais, kokiais visuomet buvo—ištikimais kovotojais už savo ir visos žmonijos geresnę ateitį. Ragino ir čekoslovakus būti jiems ištikimais.

Konferencija priėjo išvados, kad naziški agresoriai ne tik grobia respubliką iš išorinės pusės, bet mėgins ją susprogdinti ir iš vidaus. Tam išaiškinti išleido prie vienybės šaukiantį pareiškimą, kuriame yra sekanti punktai:

"Čekoslovakijos žmonės pergyvena išskirtinai sunkų perijodą. Užsienio armijos be jokio mūšio okupuoja mūsų teritorijos dalis ir veda derybas naujų rubežių nustatymui, sumažinimui Čekoslovakijos teritorijos.

"Šiam istoriniam momente Čekoslovakijos Komunistų Partija pareiškia, kad ji neatsakominga už šiuos įvykius.

"Iki paskutinio momento mes darėme viską, kad išvengus to. Mūsų balsas liko neišklausytas.

"Bėgantis laikas suteiks galimybių išegzaminuoti padarytas klaidas, kas buvo permatyta, ką galėjo ir turėjo padaryti Čekoslovakija, kad išvengus šiandieninių įvykių.

"Dabartiniu momentu svarbiausias reikalas yra paimti sąskaitybon praeities patyrimus ir surasti būtiną liniją, atsakančią naujai situacijai.

"Čekoslovakijos žmonės ir virš visko čekų ir slovakų tautų žmonės neprivalo eiti desperacijos keliu. Pasekdamos kapitalistų interesus, Anglijos ir Francijos valdžios apleido mus, bet ne Anglijos ir Francijos žmonės."

Toliau pareiškimas, nurodęs, kad Čekoslovakijai simpatijas rodo visas demokratiškas pasaulis, o svarbiausia ištikima Sovietų Sąjunga, ragina visus piliečius, visas politines partijas suglausti pečius, kad apgynus naujus rubežius ir išlaikius demokratinę respubliką.

"Todel kiekvienas privalo suprasti, kad mes praradome daug, bet nepraradome pagrindinio dalyko—respublikos, tad pasilieka mūsų užduotimis vesti atkaklią kovą, kad apgynus šį pagrindinį dalyką—laisvą, demokratišką ir neprigulmingą Čekoslovakiją."

Torontiečiai Reikalauja Laisvės Vilnijos Lietuviams

TORONTO, Ont. — Pereitą sekmadienį įvyko Toronto lietuvių komunistų rengiamas parengimas Daily Clarion naudai, kuriame draugas J. Yla, Toronto Lietuvių Komiteto Lietuvoj Demokratijai Atsteigti atstovas, prisiminė apie Vilniaus krašto lietuvių vargus ir pasiūlė priimti rezoliuciją, reikalaujančią sulaikyti Vilnijos lietuvių persekiojimą, taipgi primenančią Lenkijos valdžiai, kad jei ji reikalauja lenkais apgyventų plotų iš Čekoslovakijos, tai kad tą patį principą taikytų ir kitų tautų mažumoms ir tuo einant Vilniaus kraštą sugrąžintų Lietuvai. Reziliucija visų buvo priimta.

Draugui V. Strazevičiui atsišaukus aukų del Daily Clarion paramos, susirinkusieji suaukavo virš 40 dolerių.

Vakaro programa buvo labai įvairi. Lietuviai menininkai suvaidino du veikalus, Želionytės deklomavo ir dainavo. Prie to nemažai programos davė rusų ir ukrainų organizacijos. Vienu žodžiu, programa buvo didelė ir įvairi. Susirinkusieji turėjo progos pasijuokti, pasiklausyti gražios muzikos, dainų, taipgi pasižiūrėti į sportininkų veiksmus. Rengėjai užsitarnauja padėkos už tokį rūpestingumą.

Daily Clarion kvota Toronto lietuviams 120 dolerių. Reiškia dar daug trūksta. Tačiau gausios aukos parengime rodo, kad bus sukelta, nors dar teks nemažai padirbėti.

E. F. McGrady, buvęs darbo sekretorės padėjėjas, dabar Amerikos Radio Corp. vice prezidentas, apdovanotas aukso medaliu už pasidarbavimą inlustrinei "taikai."

Mes į Pasaulinę Parodą

MONTREAL, Que. — Kiekvienam norisi kur nors išvažiuoti, ką nors naują pamatyti, bei išgirsti, o ypač tas viskas įdomu kai važiuoji su draugais vienam būry.

Na, štai mūsų choras turi ir progą. Auksinę progą. Liet. Meno Sąjunga kviečia mūsų chorą dalyvauti Lietuvių Dienoje, kuri įvyks Pasaulinėj Parodoj, įvyksiančioj 1939 m. rugsėjo mėnesyje.

Užgirdus tokią naujieną, net man rankos nutirpo ir negalėjau tos džiaugsmingos naujienos pranešti mūsų draugams, kad Jaunimo Choras mano savo pilnu sąstatu važiuoti į New Yorką.

Bet tai tikrenybė ir dabar tik belieka dirbti. Kiekvienas apsipareigokim ką nors padaryti, kad palengvinus šį mūsų žygį. Valdyba tegu smarkiau paspaudžia, sudaro planus finansų sukėlimui. O mūsų rėmėjai neatsisakys mūsų paremti. Jūs mus mylėdavote ant Montrealo scenų, tai manau norit, kad mes pasirodytumėm ir lietuvių sąskrydyje Pasaulinėj Parodoj.

Dabar visi kibkim į darbą, kad su savo kaimynu Torontu Bangos Choru susitiktumėm New Yorke!

* * * * *

Dar vienas jaunuolis papildė mūsų būrį. Paskutinėj pamokoj V. Adomonis atsivedė naują draugą Vytautą Mikaliūną. Jaunas, pilnas energijos bosas. Aš manau, kad Vytautui patiks mūsų kompanija. O Vytautui A. reikia dėkoti už naują draugą. Dabar turėsime visą "traicę" Vytautų bosuose.

Viena ausim nugirdau, kad žada grįžti į chorą J. Smetona. Jis jau buvo palikęs chorą, bet dabar grįžta vėl. Sveikinu ir džiaugiamės.

* * * * *

Ar žinot, kad mes po kiekvienos pamokos dar ir polkutę sušokam? Netikit? Na tai atvažiuokit ir pamatysit, kaip kampe ant suolo Pr. Bunkus ir Bulokas griežia polkutę, o vidury, linguojant salės lubom, sukas poros. O griežiant maršą visi sakom "good night" ir išeinam. Smagu!

Julius K.

OTTAWA.—Valdžios apskaičiavimu, per 17 metų Kanadoj buvo 727,000,000 gaisrų, kurie sunaikino turto už 677,000,000. Tuose gaisruose taipgi žuvo 7,000 žmonių ir 22,000 buvo sužeisti.

Nauja Sovietinė Filma

Rodoma Šią Sąvaitę Kiekvieną Dieną Nuo 6.30 Valand. Vakaro